www.tezaurliturgic.ro

МЦ҃А ѲКТѲВРІ҃А, ВЪ КГ҃-Й ДЕ́НЬ.
[И҆ЛИ҆: МЦ҃А А҆ВГУСТА, ВЪ Л҃-Й ДЕ́НЬ.]

❊ ❊ ❊

ПА́МЯТЬ И҆ЖЕ ВО СТЫ́ХЪ Ѻ҆Ц҃А
НА́ШЕГѺ МАКА́РІА (СОКО́ЛОВИЧА),
ПАТРІА́РХА ПЕ́Ц҃ЬСКАГѺ.

МЕСЕЦА ОКТОБРА, У 23. ДАН.
[ИЛИ: МЕСЕЦА АВГУСТА, У 30. ДАН.]

❊ ❊ ❊

(С)ПОМЕН МЕЂУ СВЕТИМА ОЦА
НАШЕГ МАКАРИЈА (СОКОЛОВИЋА),
ПАТРИЈАРХА ПЕЋСКОГ.

НО́ВЫЙ СЕ́РБЛЯНЪ
ВѢ
2019.
НОВИ СРБЉАК

МЦ҃А ѲКТѲВРІ҃А, ВЪ К҃Г-Й ДЕ́НЬ.*[1]

[И҆ЛЍ: МЦ҃А А҆ВГУСТА, ВЪ А҃-Й ДЕ́НЬ.]

ПА́МЯТЬ И҆ЖЕ ВО СТЫ́ХЪ ѻ҆ЦА̀ НА́ШЕГѲ МАКА́РІА (СОКО́ЛОВИЧА), ПАТРІА́РХА ПЕ́ЩЬСКАГѲ.

НА ВЕЛИ́ЦѢЙ ВЕЧЕ́РНИ.

Поемъ: Бл҃же́нъ мꙋ́жъ: а҃-й а҆нтїфѡ́нъ.

На Гдⷭ҇и, возва́хъ: стїхѝры, на и҃, гла́съ д҃:

Неꙋгаси́ма во тьмѣ̀ нечестїѧ свѣти́льника, ✻ и҆ неꙋсыпа́юща въ нꙋ́ждахъ мл҃твенника: ✻ ро́да своегѡ̀ бл҃гопопечи́телѧ, ✻ и҆ та́инствъ бж҃твенныхъ соверши́телѧ: ✻ въ пѣ́снехъ бл҃голѣ́пныхъ воспоймъ, ✻ во ст҃ыѧ̑ хра́мы собра́вшесѧ ✻ и҆ прилѣ́жнѡ томꙋ̀ молѧ́щесѧ: ✻ цр҃ковь твою̀ мл҃твами твои́ми ѡ҆хранѧ́й, ✻ ст҃и́телю ст҃е мака́рїе, ✻ и҆ лю́ди твоѧ̑ во правосла́вїи ѹ҆твержда́й. [Два́жды.]

Въ мона́шескихъ по́двизѣхъ пе́рвѣе ѡ҆бꙋчи́вшасѧ, ✻ и҆ лѣ́ствицею добродѣ́телей на высотꙋ̀ безстра́стїѧ возше́дша: ✻ бг҃оизбра́нїемъ предстоѧ́телѧ цр҃кви се́рбстѣй поставле́нна, ✻ и҆ лю́демъ своѝмъ пꙋтевожда̀ наста́вленна: ✻ въ пѣ́нїихъ бл҃гопѣ́сненныхъ просла́вимъ, ✻ на пра́зднество є҆гѡ̀ совокꙋ́пльшесѧ ✻ и҆ ѹ҆се́рднѡ томꙋ̀ молѧ́щесѧ: ✻ ѻ҆би́тель твою̀ патрїа́ршескꙋю во вѣ́ки соблюда́й, ✻ патрїа́рше ст҃ѣ́йше мака́рїе, ✻ и҆ жи́телей є҆ѧ̀ во бл҃гочⷭ҇тїи ѹ҆крѣплѧ́й.

---

[1]* Сматра се да се упокојио пре 23. октобра 1574. године, па зато овај датум (који није сасвим потврђен) ипак дајемо као дан посебног празновања.

МЕСЕЦА ОКТОБРА, У 23. ДАН.

[ИЛИ: МЕСЕЦА АВГУСТА, У 30. ДАН.][2*]

(С)ПОМЕН МЕЂУ СВЕТИМА ОЦА НАШЕГ МАКАРИЈА (СОКОЛОВИЋА), ПАТРИЈАРХА ПЕЋСКОГ.*[3]

НА ВЕЛИКОМ ВЕЧЕРЊУ.

Певамо: **Б**лажен (је) човек ... 1. антифон.

На **Г**осподе, завапих ... стихире, на 8, глас 4:

Неугасивог у тами безбожја светилника, * и неуспављивог у тескобама молитвеника; * *[на]*рода свог доброг брижника, * и тајинстава божанских (из)вршитеља; * у песмама благољепним успојмо, * у свете храмове сабрав(ши) се * и прилежно (ње)му се молећ(и): * Цркву твоју молитвама твојим чувај, * светитељу свети Макарије, * и народ твој у Православљу утврђуј. [Двапут.]

У монашким подвизима прво извежбаног, * и лествицом врлина на висину безстрашћа узишлог; * Богоиз(а)брањем *[за]* предстојатеља Цркви Српској постављеног, * и народу своме *[за]* путовођу упућеног; * у певањима благопесменим прославимо, * на празник његов сакупив(ши) се * и усрдно (ње)му се молећ(и): * Обитељ твоју патријаршијску у векове (п)одржавај, * патријарше најсветији Макарије, * и житеље њене у побожности укрепљуј.

---

[2]* 30. августа се празнује у Сабору српских просветитеља̄ и учитеља̄, чија се служба у савременој богослужбеној пракси СПЦ премешта на 2. недељу месеца септембра (по новом календару), па овај датум остаје као опциони дан посебног празновања.

[3]* Био први патријарх обновљене Пећске Патријаршије од 1557. до 1571. године, када се повукао са трона (због болести); на патријараршком трону га је наследио братанац Антоније.

www.tezaurliturgic.ro

Дѣ́лателѧ на ни́вѣ гдⷭ҇нѣ́й во є҆ди́но на́съ собра́вша, * и҆ домовл҃кꙋ плоды̀ бл҃гора́слєнныѧ въ гдⷭ҇ню житницꙋ прине́сша: * собо́ра ст҃ы́хъ ѻ҆тє́цъ досто́йна ᲂу҆ча́стника, * и҆ пе́рвенства ст҃ы́хъ патрїа́рхѡвъ равностоѧ́телѧ: * въ похвале́нїихъ пра́зднственныхъ восхва́лимъ, * въ ѻ҆́бщїй до́мъ сп҃совъ [и҆лѝ: ст҃ыѧ̑ хра́мы] сте́кшесѧ * и҆ ᲂу҆мили́ннѡ томꙋ̀ молѧ́щесѧ: * въ мл҃твахъ свои́хъ на́съ при́снѡ воспомина́й, * ѻ҆́ч҃е ѻ҆тє́цъ мака́рїе, * и҆ гдⷭ҇а всѣ́хъ ѡ҆ на́съ вы́нꙋ ᲂу҆молѧ́й.

И҆́ны стїхи̑ры, гла́съ ѕ҃:

Прїиди́те дне́сь, ѳ҃! собра̑нїѧ сє́рбскаѧ, * соше́дшесѧ восхва́лимъ патрїа́рха мака́рїа: * херцего́вины ка́рстовїѧ бл҃горо́дное прозѧбе́нїе, * и҆ хиланда́рскїѧ ла́ѵры до́брое воспита́нїе: * ст҃и́телей се́рбскихъ кра́сное ᲂу҆добре́нїе, * и҆ цр҃кве се́рбскїѧ сщ҃е́нное бл҃гоꙋкраше́нїе: * того̀ ᲂу҆молѧ́юще, на́мъ всегда̀ предста́тельствовати, * и҆ вы́нꙋ ко гдⷭ҇ꙋ ѡ҆ на́съ предстоѧ́ти. [Два́жды.]

Прїиди́те дне́сь, ѳ҃! колѣ̑на сє́рбскаѧ, * совокꙋ́пльшесѧ воспои́мъ і҆ера́рха мака́рїа: * добродѣ́тельми кра́снѣйшими сїѧ́юща свѣти́льника, * и҆ а҆рхїере́ѡвъ правоправѧ́щихъ достохва́льна сообщника: * съ тала̑нты бг҃ода́нными до́бра дѣ́лательника, * и҆ ра́дости гдⷭ҇а своегѡ̀ сподо́бльшасѧ пригла́шеника: * того̀ просѧ́ще, на́съ недрема́ннѡ назира́ти, * и҆ къ тр҃цѣ ст҃ѣ́й нетрꙋ́днѡ ѡ҆ на́съ колѣ̑на преклонѧ́ти.

Прїиди́те дне́сь, ѳ҃! ча̑да ст҃оса̑ввскаѧ, * сте́кшесѧ возликовствꙋ́имъ первост҃и́телѧ мака́рїа: * цр҃твїѧ бж҃їѧ и҆ пра́вды є҆гѡ̀ бо́дра бл҃говѣ́стника, * и҆ безкро́вныѧ же́ртвы како́въ на́мъ подоба́ше первосщ҃е́нника:*[4] * ни́щихъ мл҃рдна печа́льника, * и҆ ѡ҆непра́вдованныхъ ѡ҆предѣле́нна застꙋ́пника: * того̀ и҆щꙋ́ще, ѡ҆ держа́вѣ и҆ цр҃кви се́рбстѣй * дарода́телѧ всѣ́хъ бл҃ги́хъ непреста́ннѡ моли́ти.

Сла́ва, гла́съ то́йже:

[4]* ср. Евр. 7,26.

www.tezaurliturgic.ro

Посленика на њиви Господњој у једно нас сабралог, * и домаћина плодове добро узрасле у Господњу житницу принелог; * сабора светих отаца достојног учесника, * и првенства светих патријарāха равностојатеља; * у похвалама празничним усхвалимо, * у општи дом Спасов*[5] [или: у свете храмове] стекав(ши) се * и умил(е)но (ње)му се молећ(и): * у молитвама својим увек нас се сећај, * оче отаца Макарије, * и Господа свих за нас једнако умољавај.

Друге стихире, глас 6:

Ходите данас, о! сабрања Србска, * спустив(ши) се усхвалимо патријарха Макарија: * Херцеговине кршевите благородни изданак, * и Хиландарске лавре доброг васпитаника; * светитељā Србских красно улепшање, * и Цркве Србске свештено благоукрашење; * њега умољавајућ(и), да нас свагда заступа, * и једнако пред Господом за нас стоји. [Двапут.]

Ходите данас, о! поколења Србска, * сакупив(ши) се успојмо јерарха Макарија: * врлинама најкраснијим светлећег светилика, * и архијерејā прав[ил]но управљајућих достојног хвале дружбеникâ; * с талантима богоданим доброг делатникâ, * и радости Господа свога удостојеног позваникâ; * [од] њега просећ(и), да нас недрем(љ)иво надзире, * и пред Тројицом Светом неуморно за нас колена преклања.

Ходите данас, о! чеда Светосавска, * стекав(ши) се узликујмо првосветитеља Макарија: * Царства Божијег и правде Његове бодрог благовесника, * и бескрвне жртве какав нам треба(ше) првосвештеника; * сиротих милосрдног брижника, * и онеправдованих одлучног заштитника; * [од] њега иштућ(и), да за државу и Цркву Србску * Дародавца свих добара непрестано моли.

Слава ... глас исти:

[5]* уобичајени назив за Пећску патријаршију и њене храмове.

Добродѣтелей твоихъ оудобренїе, * первостѝтелю ѻ҆че макарїе, прпⷣбне, * веселитъ вѣрныхъ возлюбльшаѧ тѧ̀ срⷣца̀: * кто́ бо оуслы́ша безднꙋ смиренїѧ твоегѡ̀, * высотѣ̀ твоеѝ не чꙋдитсѧ; * къ нищымъ оудовленїю, * щедро́тамъ твоимъ не оудивитсѧ; * къ скорбѧ́щымъ оутѣшенїю, * бл҃госердїю твоемꙋ̀ не оумилитсѧ; * всѧ̑ оучилъ є҆сѝ є҆ди́наго бг҃а въ тр҃цѣ бл҃голѣ́пнѡ сла́вити, * и҆ томꙋ̀ поклоненїе лѣпоⷣбнѡ приноси́ти: * ны́нѣ, со всѣ́ми ст҃ы́ми торжествꙋ́ѧ, * и҆ пр҃то́лꙋ бж҃твѧ̀ съ ни́ми спредстоѧ̀, * не престаѝ молѧ́сѧ * ѡ҆ пра́зднꙋющихъ лѣ́тнюю па́мѧть твою̀.

И҆ ны́нѣ, ѻ҆дїгѝтрїи пѣ́щьскїѧ, гла́съ то́йже:

Днесь созыва́етъ на́съ, сп҃сѝтельнагѡ срѣ́тенїѧ, * пречⷭ҇тагѡ ѻ҆́браза мт҃ре бж҃їѧ всесе́рбское торжество̀. * прїидѝте оу҆̀бо, ве́сь ꙗ҆зы́къ се́рбскїй, * свѣ́тлѡ пра́зднꙋимъ, свѣтоно́снагѡ наро́читагѡ пра́здника на́шегѡ, * и҆ поклонѝмсѧ ст҃о́мꙋ ѻ҆́бразꙋ мт҃ре бж҃їѧ, * и҆ принесе́мъ да́ры бл҃годаре́нїѧ и҆ моле́нїѧ: * бл҃годаре́нїѧ, ѡ҆ просвѣтѝтельнѣмъ пришествїи є҆ѧ̀, * и҆ ѡ҆ безчи́сленныхъ чꙋдотворе́нїихъ є҆ѧ̀: * и҆ моле́нїѧ, ѡ҆ и҆зба́витисѧ на́мъ ви́димыхъ и҆ неви́димыхъ вра̑гъ, * и҆ ѡ҆ и҆зобилїи всѧ́кїѧ блг҃ти, * и҆ ѡ҆ сп҃се́нїи дꙋша́мъ на́шымъ.

Вхо́дъ, прокі́менъ днѐ, и҆ чтє́нїѧ трѝ ст҃и́тєльскаѧ.

На лїті́и: стїхи́ра хра́ма: и҆ ст҃и́телѧ, гла́съ а҃:

Къ нб҃номꙋ цр҃твїю оу҆́зкою стезе́ю приспѣ́лъ є҆сѝ, * правоше́ственне наста́вниче на́шъ, * и҆ первопа́стырю, преблж҃е́нне мака́рїе: * во ѻ҆бѝтели рѧ̑йскїѧ гдⷭ҇ь досто́йнѡ воспрїимѝ тѧ, * и҆ сонаслѣ́дника оу҆гото́ванныхъ бла̑гъ сотворѝ тѧ, * и҆́бо въ житїѝ своемъ добродѣ́тельми процвѣ́лъ є҆сѝ, * и҆ тѣ́мъ наслажде́нїѧ своеѧ̀ преꙋ́мныѧ добро́ты сподо́би тѧ̀: * мы́ же, па́ствина наслѣ́дїѧ твоегѡ̀, * свѣтоно́снꙋю па́мѧть твою̀ любвеѻбѝльнѡ пра́зднꙋюще, бл҃гі́й ѻ҆́че: * молѝсѧ ѡ҆ дꙋша́хъ на́шихъ.

Врлина твојих лепота, * првосветитељу оче Макарије, преподобни, * весели верних љубећа те срца; * јер ко (за)чу за бездан смирења твога, * висоти твојој да се не чуди? * за снабдевање сиротих, * дарежљивости твојој да се не диви? * за тешење жалосних, * благосрђем твојим да се не умили? * Све си учио да једнога Бога у Тројици благољепно славе, * и да (Ње)му поклоњење љепоподобно приносе. * Сада, са свима светима торжествујућ(и), * и пред престолом Божанства (заједно) с њима стојећ(и), * не престај да се молиш * за оне који празнују годишњи (с)помен твој.

И сада ... Пећске Одигитрије, глас исти:

Данас нас сазива спасоносног Сретења * пречистог образа Матере Божије свесрбско славље. * Ходите, дакле, сав народе Србски, * светло празнујмо светлоносни нарочити празник наш, * и поклонимо се светоме образу Матере Божије, * и принесимо дарове благодарења и молења: * благодарења, за просветљујући долазак њен, * и за безбројна чудотворења њена; * и молења, да се избавимо од вид[љ]ивих и невид[љ]ивих непријатеља, * и за изобиље сваке благодати, * и (за) спасење душама нашим.

Вход, прокимен дана, и читања три светиљска.

На Литији: стихира храма; и светитеља̂. глас 1:

У небеско царство уском стазом си приспео, * правоходни наставниче наш, * и првопастиру, преблажени Макарије; * у обитељи рајске те *[је]* Господ достојно примио, * и (са)наследником уготовљених добара те учинио; * јер си у животу своме врлинама процвао, * и зато те *[је]* наслађивања Своје надумне лепоте удостојио; * а ми, паств(ин)а наслеђа твога, * светлоносни (с)помен твој љубвеобилно празнујућ(и), * молимо те, добри оче: * моли се за душе наше.

www.tezaurliturgic.ro

Гла́съ в҃:

Ст҃ѣ́йшаѧ патрїа́рхїа пе́щьскаѧ, ✻ дне́сь созыва́ющи на́съ, ликовствꙋ́етъ: ✻ и҆ веселѧ́щисѧ, съ ча̑ды твои́ми пра́зднствꙋетъ: ✻ ᲂу҆чрежда́ющи [съ] любо́вїю почита́ющыѧ тѧ̀, ✻ и҆ въ лѣ́тнюю тѝ па́мѧть стека́ющыѧсѧ, ✻ въ пѣ́снехъ и҆ пѣ́нїихъ дх҃о́вныхъ зовꙋ́щыѧ тѝ: ✻ первосвѧ́тителю, ѻ҆́че мака́рїе, ✻ хр҃та̀ бг҃а молѝ ✻ сп҃сти́сѧ дꙋша́мъ на́шымъ.

Гла́съ г҃:

Цр҃кве се́рбскїѧ свѣ́тла свѣти́льника ✻ и҆ а҆рхїере́йскагѡ собо́ра є҆ѧ̀ чтнѣ́йша ᲂу҆ча́стника, ✻ вси́ тѧ вѣ́мы і҆ера́рше, ѻ҆́че мака́рїе: ✻ бг҃оѡвле́нна мл҃твенника и҆ дꙋ́шъ на́шихъ бл҃гопопечи́телѧ, ✻ добродѣ́тельми сїѧ́ющаи бл҃гостынѧ́ми красѧ́щасѧ: ✻ хр҃то́ва ста́да па́стырѧ досто́йна, мл҃тива и҆ бл҃гоꙋвѣ́тлива, ✻ вы́нꙋ молѧ́щасѧ ѡ҆ ро́дѣ на́шемъ ✻ и҆ бл҃гостоѧ́нїи цр҃кве є҆гѡ̀.

Гла́съ д҃:

Ꙋ́ще ѻ҆трочи́щꙋ є҆щѐ бы́вшꙋ, ба́нцѣ, ✻ взѧ́тъ бѣ̀ и҆ ѿведе́нъ во стамбꙋ́ль, ✻ и҆ та́мѡ наси́льнѣ втꙋрче́нъ: ✻ воспита́нъ и҆ нꙋче́нъ въ моамедѧ́нствѣ, ✻ ѻ҆́нъ не забы̀ ѿкꙋ́дꙋ є҆́сть и҆ ѿ когѡ̀ прозѧбѐ: ✻ томꙋ́ бо, бы́вшꙋ вели́комꙋ визи́рю, ✻ гдⷭ҇ь въ срⷣ҇цѣ вложѝ попече́нїе ѡ҆ ро́дѣ свое́мъ, ✻ ꙗ҆́коже и҆ногда̀ мѡѷсе́ови во є҆гѵ́птѣ ѡ҆ бра́тїи свое́й і҆и҃льцемъ: ✻ въ бра́тѣ же свое́мъ, хиланда́рстѣмъ и҆гꙋ́менѣ мака́рїи, пото́мъ патрїа́рсѣ, ✻ ѡ҆брѣ́те до́бра и҆ трꙋдолю́бна срабо́тника, ✻ ꙗ҆́коже и҆ мѡѷсе́й въ а҆арѡ́нѣ при и҆схо́дѣ сынѡ́въ і҆и҃левыхъ: ✻ ѡ҆брѣ́тше мл҃ть ᲂу҆ сꙋлта́на сꙋлейма́на великолѣ́пнаго, ✻ се́рбскꙋю цр҃ковь и҆ лю́ди ѿторго́ша ѿ рꙋ́къ лихои́мственныхъ фанарїѡ́тѡвъ, ✻ и҆ воспоста́виша кова́рствїемъ и҆́хъ ᲂу҆праздне́ннꙋю пе́щьскꙋю патрїа́рхїю: ✻ разшири́вше предѣ́лы є҆ѧ̀ въ концы̀ и҆дѣ́же пре́жде не простира́шесѧ, ✻ и҆ подъ є҆ди́нъ кро́въ дх҃о́вный па́ки вложи́вше ве́сь се́рбскїй ро́дъ. ✻ помѧнѝ гдⷭ҇и, бра́тїю соко́лович[ах]ъ: ✻ ст҃ѣ́йшаго патрїа́рха гдⷭ҇и́на мака́рїа ✻ и҆ вели́каго визи́рѧ мехмед-па́шꙋ ✻ ѡ҆ всѣ́хъ бл҃ги́хъ ꙗ҆̀же сотвори́ста ро́дꙋ се́рбскомꙋ и҆ цр҃кви є҆гѡ̀: ✻ на́съ же сте́кшихсѧ на торжествѡ̀ сїѐ, ✻ [тогѡ̀ мл҃твами] поми́лꙋй и҆ сп҃сѝ ✻ ꙗ҆́кѡ є҆ди́нъ бл҃гі́й и҆ чл҃вѣколю́бный бг҃ъ.

www.tezaurliturgic.ro

Глас 2:

Најсветија патријаршија Пећска, * данас нас сазивајућ(и), ликује; * и веселећ(и) се, с чедима твојим празнује; * угошћавајућ(и) оне који те *[с]* љубављу поштују, * и на годишњи ти (с)помен се стичу, * у песмама и певањима духовним ти кличућ(и): * Првосветитељу, оче Макарије, * Христа Бога моли * да се спасу душе наше.

Глас 3:

Цркве Србске светлог светилника * и архијерејског сабора њеног најчаснијег учесника, * сви те знамо јерарше, оче Макарије; * од Бога јављеног молитвеника и душа наших доброг брижника, * који врлинама сјаји и добротама се краси; * Христовог стада пастира достојног, милостивог и благоумољивог, * који се вазда моли за *[на]*род наш * и добро стајање Цркве његове.

Глас 4:

Иако још као дечачић, Бајица, * отет би и одведен у Истамбул, * и тамо насилно потурчен, * одгајен и научен у мухамеданству, * он не заборави од куда је и од кога пониче; * јер њему, који поста(де) велики везир, * Господ у срце положи старање за *[на]*род свој, * као негда Мојсеју у Египту за браћу своју Израилце;*[6] * а у брату своме, Хиландарском игуману Макарију, потом патријарху, * нађе доброг и трудољубивог сарадника, * као и Мојсеј у Аарону при изласку синова Израиљевих; * нашав(ши) милост код султана Сулејмана величанственог, * Србску Цркву и народ истргоше из руку похлепних фанариота, * и васпоставише препреденошћу њиховом укинуту Пећску Патријаршију; * проширив(ши) границе њене на крајеве где се раније није простирала, * и под један кров духовни опет ставив(ши) сав *[на]*род Србски. * Помени Господе, браћу Соколовић(е): * најсветијег патријарха господина Макарија * и великог везира Мехмед-пашу * за сва добра која учинише роду Србском и Цркви његовој; * а нас, који се стекосмо на торжество ово, * [његовим молитвама] помилуј и спаси * као једини благи и човекољубиви Бог.

---

[6]* ср. Д. ап. 7,23 и даље.

www.tezaurliturgic.ro

Сла́ва, гла́съ є҃ [се́рбскихъ просвѣти́телей и҆ оу҆чи́телей]:

Ст҃и́и се́рбстїи просвѣти́телїе и҆ оу҆чи́телїе: ✻ сѹмеѡ́не мѹроточи́ве, са́вво равноапⷭ҇льне, ✻ а҆рсе́нїе чꙋдотво́рче, са́вво вторы́й съ і҆ѡанні́кїемъ, ✻ є҆ѵста́ѳїемъ и҆ і҆а́кѡвомъ прем҃ры́мъ, ✻ прехва́льный нїкоди́ме, данїи́ле, є҆фре́ме, ✻ і҆ѡанні́кїе со пречꙋ́днымъ спѹрїдѡ́номъ: ✻ пресла́вный са́вво тре́тїй со григо́рїемъ бг҃оно́снымъ: ✻ преди́вный кѹрі́лле, і҆ѡа́нне, ні́кѡне, ✻ мака́рїе со прⷭ҇нымъ мѧ҆зі́момъ, ✻ всѝ [и҆́же є҆стѐ] рабѝ блазі́и и҆ вѣ́рнїи, ✻ до́брїи же дѣ́латели вїногра́да хр҃то́ва: ✻ тѧготꙋ̀ дневнꙋ́ю сегѡ̀ житїѧ̀ мꙋ́дрѣ претерпѣ́ли є҆стѐ, ✻ возраща́юще да́нный ва́мъ тала́нтъ ✻ и҆ не завѝдѣвше по ва́съ прише́дшымъ: ✻ тѣ́мже и҆ две́рь нб҃наѧ ва́мъ ѿве́рзеса, ✻ є҆́юже внидо́сте въ ра́дость вл҃ки хр҃та̀, ✻ молѧ́щеса ѡ҆ на́съ, ча́дѣхъ свои́хъ.

И҆ ны́нѣ, ѻ҆дїги́трїи пе́щьскїѧ, гла́съ то́йже:

Се́рбскаѧ страна̀ дне́сь весели́тсѧ съ вы́шними си́лами, ✻ свы́ше ѡ҆богати́вшисѧ і҆кѡ́ною бг҃омт҃ре, ✻ и҆ хр҃толюбивое ста́до вопїе́тъ созыва́ющи: ✻ прїиди́те вѣ́рнїи, просвѣти́тесѧ во свѣ́тлѣмъ торжествѣ̀ бц҃ы. ✻ прїиди́те празднолю́бцы, возвесели́тесѧ въ чꙋде́снѣмъ пра́здницѣ ѻ҆́бщїѧ всѣ́хъ вл҃чцы. ✻ прїиди́те и҆ ви́дите бж҃твенное сокро́вище, ✻ всѣ́мъ чꙋде́съ да́ры ѻ҆би́льнѡ подаю́щее. ✻ что̀ оу҆́бо воздади́мъ гдⷭ҇еви, ✻ сицево́е чл҃вѣколю́бїе на́мъ ꙗ҆ви́вшемꙋ, ✻ пречⷭ҇тый сво́й, и҆ є҆го̀ ро́ждшїѧ ѻ҆́бразъ, ✻ ꙗ҆́кѡ нб҃ный да́ръ на́мъ низ[с]посла́вшемꙋ, ✻ и҆ вѣ́рныхъ просвѣти́вшемꙋ. ✻ тѣ́мже наслажда́ющеса ве́лїѧ тогѡ̀ мл҃рдїѧ, ✻ ра́достнѡ томꙋ̀ возсыла́емъ гла́сы бл҃годарныѧ, ✻ ро́ждшей того̀ воспѣва́юще ве́селѡ: ✻ сла́ва, вл҃чце, воплѡ́щшемꙋсѧ и҆зъ тебѐ, ✻ хр҃тꙋ̀ бг҃ꙋ на́шемꙋ, ✻ таковы́ѧ бл҃ги на́съ сподо́бльшемꙋ.

На стїхо́внѣ: стїхи́ры, гла́съ г҃:

Ꙗ҆́кѡ нѣ́кое сл҃нце вели́кое ✻ возсїѧ́лъ є҆сѝ лю́демъ своѝмъ, ✻ добродѣ́тельми и҆ чтото́ю житїѧ̀ оу҆кра́шенъ, ✻ первосвѧ́тителю ѻ҆́че мака́рїе: ✻ бл҃же́нъ вои́стиннꙋ не то́кмѡ и҆́менемъ но и҆ дѣ́ѧнїемъ, ✻ ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ а҆пⷭ҇льскагѡ прее́мства досточⷭ҇тенъ, ✻ и҆ ст҃а́гѡ са́ввы столи́цы сѣда́тель пресла́венъ.

Стїхъ: Чⷭ҇тна̀ предъ гдⷭ҇емъ ✻ сме́рть прⷭ҇бныхъ є҆гѡ̀.

Слава ... глас 5 [Српских просветитеља и учитеља]:

Свети српски просветитељи и учитељи: * Симеоне мироточиви, Саво равноапостолни, * Арсеније чудотворче, Саво други са Јоаникијем, * Јевстатијем и Јаковом премудрим, * прехвални Никодиме, Данило, Јефреме, * Јоаникије са пречудним Спиридоном; * преславни Саво трећи са Григоријем Богоносним; * предивни Кириле, Јоване, Никоне, * Макарије са праведним Максимом, * сви [ви који сте] слуге верне и добре, * и добри делатељи винограда Христова, * тежину дневну овог живота мудро сте поднели, * умножавајућ(и) *[пре]*дани вам таланат * и не завидећ(и) после вас дошавшим. * Стога вам се и двер небеска отвори, * кроз коју уђосте у радост Господ*[ар]*а Христа, * молећ(и) се за нас, чеда своја.

И сада ... Пећске Одигитрије, глас исти:

Српска се страна данас весели са вишњим силама, * с висине се обогатив(ши) иконом Богоматере, * и Христољубиво стадо, сазивајућ(и), кличе: * Ходите верни, просвет(л)ите се светлим торжеством Богородице! Ходите празникољубци, узвеселите се чудесним празником заједничке Владичице свију! * Ходите и видите божанствену ризницу, * која свима дарове чуд(ес)а обилно (по)даје. * Шта ћемо, дакле, да узвратимо Господу, * који нам такво човекољубље показа: * пречисти Свој и Родитељке Своје образ, * као Небески Дар нама низспосла * и верне просвет(л)и. * Стога, наслађујућ(и) се великог Његовог милосрђа, * радосно (Ње)му узносимо гласе благодарне, * Родитељки Његовој попевјућ(и) весело: * Слава, Владичице, оваплоћеном из Тебе, * Христу Богу нашем, * који нас такве благодати удостоји!

На стиховње: стихире, глас 3:

Као неко сунце велико * засијао си народу своме, * врлинама и чистотом живљења украшен, * првосветитељу оче Макарије; * блажен уистину не само именом н*[ег]*о и делањем, * показао си се части апостолског прејемства достојан, * и столице светог Саве седатељ преславан.

Стих: Часна је пред Господом * смрт преподобних Његових.*[7]

---

[7]* Пс. 115,6.

Сто́лпъ ѻ҆́ческїѧ вѣ́ры неколе́бленный, ✻ застꙋ́пникъ ѡ҆би́димыхъ небоѧ́зненный: ✻ пе́щьскїѧ патрїа́рхїи возѡ҆бнови́тель мꙋ́дрый, ✻ и҆ цр҃кве се́рбскїѧ бл҃гоꙋстрои́тель нетрꙋ́дный: ✻ мака́рїй, первоїера́рхъ се́рбскїй, всебл҃же́нный, ✻ дне́сь пѣ́сньми лѣпо̑бными досто́йнѡ да восхва́литсѧ, ✻ и҆ ꙗ҆́кѡ мл҃твенникъ бл҃гопрїѧ́тный ко гдⷭ҇ꙋ предста́витсѧ.

Ст҃и́хъ: Сщ҃е́нницы твои̑ ѡ҆блекꙋ́тсѧ въ пра́вдꙋ, ✻ и҆ прп҃бнїи твои̑ возра́дꙋютсѧ.

Всѣ̑мъ позна́лсѧ є҆сѝ па́стырь до́брый ✻ и҆ а҆рхїере́й сло́вомъ и҆́стины правопра́вѧщїй, ✻ ст҃и́телю преблж҃е́нне, ѻ҆́ч҃е мака́рїе: ✻ тобо́ю гдⷭ҇ь вельмѝ ѹ҆красѝ цр҃ковь се́рбскꙋю, ✻ и҆ ꙗ҆́вѣ показа́ тѧ̀ свѣти́льника лю́демъ свои́мъ. ✻ того̀ не преста́й молѧ̀ ѡ҆ творѧ́щихъ тѝ па́мѧть, ✻ и҆ воспѣва́ющихъ правоше́ствїе и҆ правосꙋжде́нїе твоѐ. Сла́ва, гла́съ и҃:

Ликꙋ́й дне́сь патрїа́рхїе пе́щьскаѧ, ✻ весели́сѧ мт҃и, цр҃кве се́рбскаѧ, ✻ и҆́бо гдⷭ҇ь ѹ҆красѝ нб҃о твоѐ мно́гими свѣ́тлыми ѕвѣзда́ми: ✻ житїѧ̀ сїѧ́нїемъ и҆ вѣ́ры и҆справле́нїемъ возсїѧ́вшими ст҃и́тельми, ✻ въ ни́хже ст҃ѣ́йшимъ патрїа́рхомъ мака́рїемъ: ✻ бл҃голѣ́пїемъ тѧ̀ ꙗ҆́кѡ невѣ́стꙋ свою̀ преспещра́ѧ, ✻ и҆ добро́тою тѧ̀ нб҃ною на земли̑ возѡ҆дѣва́ѧ. ✻ тогѡ̀ мл҃твами да гдⷭ҇ь поми́лꙋетъ на́съ, ✻ на пра́здничество ст҃и́телѧ своегѡ̀ ✻ ст҃олю́бїемъ собра̑ннаѧ ча̑да. И҆ ны́нѣ, ѻ҆дїги́трїи пе́щьскїѧ, гла́съ то́йже:

Ѿпресла́внагѡ чꙋдесѐ, ✻ ꙗ҆́же покланѧ́ема и҆ сла́вима ѿ разꙋ́мныхъ чинонача́льникѡвъ, ✻ и҆ ѿ всѣ́хъ племе́нъ нб҃ныхъ превозноси́ма и҆ пѣва́ема, ✻ ꙗ҆́кѡ мт҃рь бж҃їѧ и҆ гп҃жа̀ всеѧ̀ тва́ри, ✻ съ пречт҃ымъ свои́мъ ѻ҆́бразомъ къ на́мъ грѧде́тъ, ✻ бл҃гть и҆ мл҃ть свою̀ ꙗ҆влѧ́етъ: ✻ ми́ръ и҆ просвѣще́нїе и҆ здра́вїе, ✻ сп҃се́нїе и҆ и҆зѡби́лїе да́рꙋетъ, ✻ творѧ́щымъ па́мѧть сп҃си́тельнагѡ прише́ствїѧ ѻ҆́браза є҆ѧ̀.

На бл҃гве́нїи хлѣ́бѡвъ:

Тропа́рь ст҃и́телѧ, гла́съ г҃:

Патрїа́рхїи пе́щьскїѧ воз[по]стави́телю, ✻ ѻ҆́ч҃е мака́рїе, се́рбскїй первост҃и́телю: ✻ і҆ера́рше всечсщ҃е́нне, приснопа́мѧтне, ✻ ко хр҃тꙋ бг҃ꙋ всегда̀ моли́сѧ: ✻ ѡ҆ бл҃гостоѧ́нїи цр҃кве се́рбскїѧ, ✻ бл҃гошкормле́нїи корабла̀ є҆ѧ̀, ✻ и҆ бл҃говѣ́рїи ча̑дъ твои́хъ. [Два́жды.]

Стуб отачке вере непоколебиви, * заштитник обесправљених неустрашиви; * Пећске Патријаршије обновитељ мудри, * и Цркве Српске благоустроитељ неуморни; * Макарије, првојерарх Српски, свеблажени, * да се данас песмама љепоподобним достојно усхали, * и као молитвеник добро примљени пред Господа (по)стави.

Стих: Свештеници ће се Твоји обући у правду, * и преподобни ће се Твоји обрадовати.*[8]

Свима си се обзнанио *[као]* пастир добри * и архијереј који речју истине прав*[ил]*но управља, * светитељу преблажени, оче Макарије; * тобом Господ веома украси Цркву Српску, * и јасно те показа светилником народу своме. * Њега не престај да молиш за оне који ти творе (с)помен, * и опевају правохоље и правосуђе твоје. Слава ... глас 8:

Ликуј данас Патријаршијо Пећска, * весели се Мајко, Црквo Српска, * јер Господ украси небо твоје многим светлим звездама: * светлошћу живота и исправношћу вере просијалим светитељима, * (и) међу њима најсветијим патријархом Макаријем; * благољепијем те као своју Невесту китећ(и), * и лепотом те небеском на земљи заодевајућ(и). * Његовим молитвама да Господ помилује нас, * на празник светитеља Свога * светољубљем сабрана чеда.

И сада ... Пећске Одигитрије, глас исти:

О преславнога чуда, * Она којој се поклањају и славе *[је]* чиноначалници умних *[сила]*, * и Коју сва мноштва небеска преузносе и поју, * као Матер Божија и Госпођа све твари, * пречистим Својим образом к нама долази, * благодат и милост своју *[про]*јављује, * мир и просветљење и здравље, * *[и]* спасење и изобиље дарује, * онима који творе (с)помен спаситељног доласка образа Њеног.

На благосиљању хлебова:

Тропар светитеља̂, глас 3:*[9]

Патријаршије Пећске васпоставитељу, * оче Макарије, Српски првосветитељу; * јерарше свеосвећени, незаборавни, * пред Христом Богом свагда моли се: * за добро ста*[ја]*ње Цркве Српске, * добро крмањење бродом њеним, * и добру веру чеда твојих. [Двапут.]

---

[8]* Пс. 131,9.

[9]* тропар састављен 10. дец. 2014. године (уз накнадне измене), а кондак 23. дец. 2014. године. Редакције: 7. септ. 2016. г. и 11. маја 2017. г.

Ѝ ѻ҆діги́трїи пе́щьскїѧ, гла́съ д҃:

Дне́сь свѣ́тлѡ красꙋ́етсѧ ст҃ѣ́йшаѧ патрїа́рхїа се́рбскаѧ, ✻ ꙗ҆́кѡ зарѝ сл҃не́чнꙋю воспрїе́мши, вл҃чце, ✻ чꙋдотво́рнꙋю твою̀ і҆кѡ́нꙋ: ✻ къ не́йже ны́нѣ мы̀ притека́юще, ✻ и҆ молѧ́щесѧ тебѣ̀, взыва́емъ си́це: ✻ ѻ҆, всемл҃тиваѧ и҆ всемогꙋ́щаѧ, ✻ гдⷭ҇ѐ, мт҃и бж҃їѧ, ✻ и҆спо́лни прошє́нїѧ на́ша, ✻ да́рꙋй на́мъ и҆зобилїе во всѧ́цѣй блгⷭ҇ти бж҃їей. [Є҆ди́ножды.]

На ᲂу҆трє́ни.

На Бг҃ъ гдⷭ҇ь: тропа́рь ст҃и́телѧ, гла́съ г҃:

Патрїа́рхїи пе́щьскїѧ воз[по]стави́телю: [Два́жды.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ: тропа́рь ѻ҆діги́трїи пе́щьскїѧ, гла́съ д҃:

Дне́сь свѣ́тлѡ красꙋ́етсѧ ст҃ѣ́йшаѧ:

По а҃-мъ стїхосло́вїи: сѣда́ленъ, гла́съ г҃:

Се́рбскїѧ цр҃кве сто́лпе непоколеби́мый, ✻ и҆ оу҆чи́телю правосла́вїѧ бг҃огл҃го́ливый: ✻ сокро́вище бл҃гочⷭ҇тїѧ неистощи́мое, ✻ и҆ бога́тство добродѣ́телей некра́домое: ✻ первосвⷭ҇ти́телю, ѻ҆́че на́шъ мака́рїе, всебл҃же́нный: ✻ хрⷭ҇тꙋ̀ бг҃ꙋ моли́сѧ ѡ҆ сп҃се́нїи дꙋ́шъ на́шихъ. [Два́жды.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, ѻ҆діги́трїи пе́щьскїѧ, гла́съ то́йже:

Лю́дїе бл҃гочⷭ҇ти́вїи, ✻ правовѣ́рнїи собо́ри хрⷭ҇тоименитїи, ✻ приступи́те вѣ́рнѡ всѝ, ✻ бж҃ⷭ҇твенномꙋ припа́дающе бж҃їѧ мт҃ре ѻ҆́бразꙋ: ✻ та́ѧ бо и҆сцѣле́нїе болѧ́щымъ ра́достнѡ подає́тъ, ✻ оу҆ѧзвлѧ́етъ же ѕлосла́вныѧ ꙗ҆́кѡ стрѣла̀ ѿ лꙋ́ка: ✻ на́съ всѣ́хъ весели́тъ свѣтови́днѡ, ✻ и҆ бл҃гⷭ҇тїю ѡ҆зарѧ́етъ мл҃твами свои́ми.

По в҃-мъ стїхосло́вїи: сѣда́ленъ, гла́съ д҃:

Скорбѧ́щемꙋ ро́дꙋ своемꙋ̀ ꙗ҆́кѡ оу҆крѣпи́тель ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ, ✻ возбꙋжда́ѧ въ не́мъ наде́ждꙋ ꙗ҆́кѡ да по патрїа́рхїи и҆ держа́ва се́рбскаѧ ѡ҆бнови́тсѧ, ✻ вели́кїй ст҃и́телю мака́рїе. ✻ тѣ́мже и҆ мы̀ ны́нѣ прибѣга́емъ тѝ въ ско́рбехъ свои́хъ, ✻ [съ] любо́вїю почита́юще тѝ па́мѧть, ✻ и҆ молѧ́щесѧ [ѡ҆ є҆́же] и҆зба́витисѧ на́мъ ✻ ѿ ѡ҆бстоѧ́нїй врагѡ́въ, мл҃твами твои́ми. [Два́жды.]

И: Пећске Одигитрије, глас 4:

Данас се светло краси најсветија Патријаршија Србска, * као зраку сунчеву примив(ши), Владичице, * чудотворну Твоју икону. * К њој, (ми) сада притичућ(и) * и молећ(и) се Теби, вапијемо овако: * О! свемилостива и свемогућа * Госпођо, Мати Божија, * испуни прозбе наше, * даруј нам изобиље у свакој благодати Божијој. [Једном.]

НА ЈУТРЕЊУ.

На **Б**ог (је) Господ .... тропар светитељâ, глас 3:

Патријаршије Пећске васпоставитељу ... [Двапут.]

Слава ... **и** сада ... тропар Пећске Одигитрије, глас 4:

Данас се светло краси најсветија ...

По 1. стихословљу: сједален, глас 3:

Србске Цркве стубе непоколебиви, * и учитељу Православља богоречити; * ризнице побожности непотрошива, * и богатство врлина неукрадиво; * првосветитељу, оче наш Макарије, свеблажени; * Христу Богу моли се за спасење душа наших. [Двапут.]

Слава ... **и** сада ... Пећске Одигитрије, глас исти:*[10]

Народе благочестиви, * правоверни зборови Христоименити, * приступите верно сви, * божанственом припадајућ(и) образу Матере Божије, * јер Она исцељење бол(ес)нима радосно (по)даје, * а злославне рањава као стрела од лука; * све нас весели светлолико, * и благодућу озарава молитвама Својим.

По 2. стихословљу: сједален, глас 4:

Невољном *[на]*роду своме као укрепитељ си се јавио, * будећ(и) у њему наду да ће се после Патријаршије и држава Србска обновити, * велики светитељу Макарије. * Стога ти и ми сада прибегавамо у невољама својим, * *[с]* љубављу ти поштујућ(и) (с)помен, * и молећ(и) се да се избавимо * од напад*[ај]*а непријатељā, молитвама твојим. [Двапут.]

---

[10]* богородич(а)ни сва три сједал(е)нā у нашој редакцији постојећег превода Службе Пећској Одигитрији.

www.tezaurliturgic.ro

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, ѻ҆діги́тріи пе́щьскїѧ, гла́съ то́йже:

Бж҃твенными зарѧ́ми просвѣти̑ пою́щыѧ тѧ̀, ✻ и҆ ᲂу҆мы̀ ᲂу҆твердѝ, дв҃о всенепоро́чнаѧ, ✻ крѣ́пкаѧ всегѡ̀ мі́ра застꙋ́пнице, ✻ да торжествꙋ́емъ всѝ любо́вїю хва́лѧще тѧ̀, ✻ и҆ пресла́вное прише́ствїе твоегѡ̀ ѻ҆́браза сла́вѧще, ✻ и҆ мо́лимъ: не преста́й, дв҃о, мл҃твами твои́ми ✻ сп҃са́ти рабы̀ твоѧ̑ ѿ всѧ́кїѧ бѣ́ды̀, ✻ є҆ди́на блгⷭ҇вѐннаѧ.

Велича́нїе:

Велича́емъ тѧ̀ патрїа́рше ст҃ы́й, ✻ ст҃и́телю ѻ҆́че мака́рїе, ✻ патрїа́рхїи пе́щьскїѧ воз[по]стави́телю, ✻ и҆ цр҃кве се́рбскїѧ бл҃гоꙋстрои́телю.

[И҆лѝ: ѻ҆́бщее ст҃и́телю.]

Ѱало́мъ и҆збра́нный: Ѹ҆слы́шите сїѧ̀, всѝ ꙗ҆зы́цы:

По полѹ҆ле́и: сѣда́ленъ, гла́съ д҃:

Преѧ҃рагѡ патрїа́рха мака́рїа, ✻ се́рбскагѡ ро́да покрови́теля и҆ ᲂу҆ч҃теля, ✻ просла́вльшагѡ бг҃а на землѝ житїе́мъ и҆ дѣ҃лы: ✻ па́мѧть дне́сь бл҃года́рнѡ прославлѧ́емъ, ✻ молѧ́щесѧ спосп҃ѣ́шествовати на́мъ во сп҃се́нїи. [Два́жды.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, ѻ҆діги́тріи пе́щьскїѧ, гла́съ то́йже:

Пречⷭ҇таѧ твоѧ̀ і҆кѡ́на, бц҃е дв҃о, ✻ врачевство̀ всегѡ̀ мі́ра дх҃о́вное: ✻ къ не́йже прибѣга́емъ, тебѣ̀ поклонѧ́ющесѧ: ✻ почита́емъ и҆ лобыза́емъ ю҆̀, ✻ и҆сцѣле́нїй бл҃гть почерпа́юще ѿ неѧ̀: ✻ и҆ недꙋ́гѡвъ тѣле́сныхъ и҆ дꙋше́вныхъ страсте́й ✻ твои́ми мл҃твами свобожда́емсѧ.

Та́же: Степе́нна [а҃-й а҆нтїфѡ́нъ д҃-гѡ гла́са].

Прокі́менъ, гла́съ а҃:

Ѹ҆ста̀ моѧ̑ возгл҃го́лютъ преѧ҃рость, ✻ и҆ поꙋче́нїе ср҃ца моегѡ̀ ра́зꙋмъ.

Стѝхъ: Ѹ҆слы́шите сїѧ̀ всѝ ꙗ҆зы́цы, ✻ внꙋши́те всѝ живꙋ́щїи по вселе́ннѣй.

Всѧ́кое дыха́нїе:

Ст҃о́е є҆ѵ҃ліе ѿ і҆ѡа́нна, зача́ло ѧ҃ѕ [глава̀ і҃,д҃-ѕ҃і].

www.tezaurliturgic.ro

Слава ... **и** сада ... Пећске Одигитрије, глас исти:

Божанственим зракама просвет(л)и оне који Те поју, * и умове *[им]* утврди, Дјево Свенепорочна, * моћна Заступнице целога света, * да торжествујемо сви с љубављу Те хвалећ(и), * и преславни долазак Твога образа славећ(и); * и молимо *[Те]*: Не престај, Дјево, молитвама својим * да спасаваш слуге Своје од сваке беде, * једина Благословена!

Величање:

Величамо те патријарше свети, * светитељу оче Макарије, * патријаршије Пећске васпоставитељу, * и Цркве Српске благоустројитељу. [Или: опште светитељу.]

Псал(а)м из(а)брани: **П**очујте ово, сви народи ...*[11]

По Полијелеју: сједален, глас 4:

Премудрог патријарха Макарија, * српског *[на]*рода покровитеља̂ и учитеља̂, * који Бога на земљи прослави животом и делима, * (с)помен данас благодарно прослављамо, * молећ(и) се да нам *[пот]*помаже у спасењу. [Двапут.]

Слава ... **и** сада ... Пећске Одигитрије, глас исти:

Пречиста икона Твоја, Богородице Дјево, * лекарство је духовно целог света; * и к њој прибегавамо, Теби се (по)клањајућ(и); * поштујемо и целивамо је, * исцелења̄ благодат од ње црпећ(и); * и од бол(ест)и телесних и душевних страсти * Твојим молитвама се ослобађамо.

Затим: Степена [1. антифон 4-ог гласа].

Прокимен, глас 1:

Уста ће моја говорити премудрост, * и поука срца мога разум.*[12]

Стих: Почујте ово сви народи, * *[по]*слушајте сви који живите по васељени.*[13]

Све што дише ...

Св. Јеванђеље од Јована, зач. 36 [гл. 10,9-16].

---

[11]* Пс. 48,2.
[12]* Пс. 48,4.
[13]* Пс. 48,2.

www.tezaurliturgic.ro

По и҆-мъ ѱалмѣ: стїхи́ра, гла́съ ѕ҃:

Бг҃оу́годниче и҆ ст҃ы́хъ є҆гѡ̀ сопричастниче, ✻ ѻ҆ч҃е мака́рїе се́рбскїй первопр҃то́льниче, ✻ лю́демъ свои́мъ бг҃одарова́нный, ✻ и҆́менемъ бл҃же́нный, житїе́мъ па́че бл҃же́ннѣйшїй: ✻ на слꙋже́нїе бг҃ꙋ и҆ бли́жнимъ ве́сь прине́слсѧ є҆сѝ, ✻ ѿ люде́й возлю́бленъ и҆ почита́емь вои́стиннꙋ бы́лъ є҆сѝ, ✻ земли́ бо се́рбстѣй бл҃гопопечи́тель ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ: ✻ ѡ҆ не́йже не преста́й молѧ́сѧ ко гдⷭ҇ꙋ ✻ возлю́бльшемꙋ и҆ просла́вльшемꙋ тѧ̀.

Канѡ́нъ пе́щьстѣй ѻ҆дїги́трїи [со і҆рмосѡ́мъ]:

И҆ канѡ́нъ ст҃и́телю мака́рїю [соко́ловичꙋ], патрїа́рхꙋ пе́щьскомꙋ, гла́съ ѕ҃: є҆гѡ́же краегране́сїе [въ тропарѣ́хъ и҆ сѣда́льнѣ]:

Патрїа́рше мака́рїе, пр[ї]имѝ м[о]л[е́]нїе.

Въ бг҃ор҃чнахъ же: [Творе́нїе:] Зора́стово.*[14]

Пѣ́снь а҃. І҆рмо́съ:

Ꙗ҆́кѡ по сꙋ́хꙋ пѣшеше́ствовавъ і҆и҃ль по бе́зднѣ стопа́ми, ✻ гони́телѧ фараѡ́на ви́дѧ потоплѧ́ема, ✻ бг҃ꙋ побѣ́днꙋю пѣ́снь поимъ, вопїѧ́ше.

Припѣ́въ: Ст҃и́телю, ѻ҆ч҃е мака́рїе, молѝ бг҃а ѡ҆ на́съ!

Прїимѝ, гдⷭ҇и, сїѐ ᲂу҆бо́гое моле́нїе є҆́же сѐ начина́ю: ✻ и҆ мл҃твами ст҃и́телѧ мака́рїа, ✻ сохранѝ цр҃ковь се́рбскꙋю ✻ и҆ сп҃сѝ ро́дъ на́шъ.

Ѻ҆рхїере́йства са́номъ ᲂу҆краси́всѧ, ✻ и҆ первост҃и́тельства ѻ҆де́ждею и҆ѡ҆дѣ́ѧвсѧ, ✻ досто́инъ сліко́вственникъ просвѣти́телей и҆ ᲂу҆ч҃телей се́рбскихъ ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ.

Трꙋды̀ мнѡ́гїѧ предпрїѧ́въ, ✻ и҆ по́мощь ѿ чл҃вѣ́къ бж҃їимъ промышле́нїемъ прїѧ́въ, ✻ пе́щьскꙋю патрїа́рхїю возѡ́бнови́лъ є҆сѝ, ✻ и҆ бл҃гоꙋстрое́нїе въ не́й возстанови́лъ є҆сѝ. Бг҃ор҃чнъ:

Защити́ ны, гдⷭ҇ѝ вл҃чце, ✻ и҆ *достоѧ́нїе твоѐ*[15] [со]хранѝ, пречт҃аѧ бц҃е: ✻ ненадѣ́емыхъ скоропомо́щнице, ✻ и҆ скорбѧ́щихъ бл҃гора́достнице.

---

[14]* акростих Канона̂ састављен и започето 12. априла 2019. г.

[15]* у Пећској Патријаршији: ѻ҆би́тель твою̀.

По 50-том псалму: стихира, глас 6:

Богоугодниче и светих Његових сапричастниче, * оче Макарије Српски првопрестолниче; * народу своме Богодаровани, * именом блажени, живљењем још блаженији; * на службу Богу и ближњима сав си се принео, * од народа си вољен и поштован заиста био, * јер си се земљи Српској добри брижник јавио; * за њу не престај да се молиш пред Господом * који те је заволио и прославио.

Канон Пећској Одигитрији [са Ирмосима];

И канон светитељу Макарију (Соколовићу), патријарху Пећском, глас 6; чији је акростих [у тропарима и сједал(е)ну]:

Патриј(а)рше Макари(ј)е, прими м(о)л(е)ње.

А у богородич(а)нима: [Творење:] **З**орастово.

Песма 1. Ирмос:

*[**П**ре]*пешачив(ши) по дну *[мора]* као по копну стопама, Израил, * гледајућ(и) *[про]*гонитеља Фараона потопљена, клицаше: * Богу победн*[ич]*ку песму појмо.

Припев: **С**ветитељу, оче Макарије, моли Бога за нас!

Прими, Господе, ово убого молење које ево *[от]*почињем; * и молитвама светитеља Макарија, * сачувај Цркву Српску * и спаси *[на]*род наш.

Архијерејства саном украсив(ши) се, * и првосветитељства одеждом оденув(ши) се, * достојни са(з)борник*[16] просветитељā и учитељā Српских јавио си се.

Трудове многе предузев(ши), * и помоћ од људи Божијим промишљањем добив(ши), * Пећску Патријаршију си обновио, * и благоустројство у њој поново (си) установио. Богородичан:

Заштити нас, Госпођо Владичице, * и *наслеђе Твоје*[17] *[са]*чувај, Пречиста Богородице; * безнадежних Брзопомоћнице, * и ожалошћених Благорадоснице.

---

[16]* наша новокованица: (са)учесник истог збора (лика, сабора); неко ко је у истом збору (лику, сабору) са неким.

[17]* у Пећској Патријаршији: обитељ Твоју.

www.tezaurliturgic.ro

Пѣ́снь г҃. І҆рмо́съ:

Нѣ́сть ст҃ъ, ꙗ҆́коже ты̀, гдⷭ҇и, бж҃е мо́й: ✻ вознесы́й ро́гъ вѣ́рныхъ твои́хъ, бл҃же, ✻ и҆ ᲂу҆твердивый на́съ на ка́мени и҆сповѣ́данїѧ твоегѡ̀.

Ра́венъ че́стїю патрїа́рхѡмъ ст҃ы̑мъ, ✻ ра́венъ житїе́мъ и҆ дѣ́лы тѣ́ми ꙗ҆ви́лсѧ є҆сѝ: ✻ тѣ́мъ тѧ̀ гдⷭ҇ь, патрїа́рше ст҃е мака́рїе, ✻ въ собо́ръ и҆́хъ ꙗ҆́кѡ досто́йна вчинѝ.

І҆кѡ́нꙋ первосщѧ́енника хрⷭ҇та̀ въ себѣ̀ само́мъ ѡ҆бразꙋ́ѧ, бг҃ообра́зне, ✻ О҆́бразъ добродѣ́телей и҆ бл҃гочⷭ҇тїѧ бы́лъ є҆сѝ ста́дꙋ своемꙋ̀, ✻ сегѡ̀ ра́ди є҆́же хва́литъ тѧ̀ ꙗ҆́кѡ хрⷭ҇топодо́бника.

А҆рхїере́йства ꙗ҆ре́мъ во вре́мѧ а҆га́рѧнскагѡ порабоще́нїѧ носѧ́й, ✻ и҆ лю́ди своѧ̑ ѿ наси́льникѡвъ защища́ѧй ✻ и҆ предъ крѣ́пкыми сегѡ̀ мі́ра предста́тельствꙋѧй: ✻ мл҃твенникъ на́шъ теплѣ́йшїй къ бг҃ꙋ пребы́лъ є҆сѝ.

Бг҃орⷭ҇чнъ:

Ѡ҆бнови́сѧ, дѣ́во пречⷭ҇таѧ, бж҃ⷭ҇твеннымъ рж҃ⷭ҇тво́мъ твои́мъ ✻ и҆стлѣ́вшее є҆стество̀ земноро́дныхъ, ✻ и҆ воздви́жесѧ ѿ сме́рти къ жи́зни нетлѣ́ннѣй: ✻ тѣ́мже тѧ̀ всѝ ᲂу҆блѧ́емъ, ✻ ꙗ҆́коже прⷭ҇рекла̀ є҆сѝ.

Сѣда́ленъ, гла́съ д҃:

Рꙋ́цѣ твоѝ ко цр҃ю всѣ́хъ простира́еши, ✻ и҆ на́съ, ча̑да твоѧ̑, блг҃влѧ́еши: ✻ во вѣ́ки бо живе́ши ✻ и҆ гдⷭ҇а ѡ҆ на́съ вы́нꙋ мо́лиши. ✻ тѣ́мже, тѝ па́мѧть бл҃года́рнѡ прославлѧ́емъ, ✻ и҆ пѣ́сньми достосла́вными тѧ̀ воспѣва́емъ, ✻ первосто́ителю, ѻ҆́че на́шъ мака́рїе. [Два́жды.]

Сла́ва, и҆ ны́нѣ, бг҃оро́дѣнъ, гла́съ то́йже:

Рж҃ⷭ҇тво́мъ твои́мъ болѣ́зней грѣхо́вныхъ свободи́хомсѧ, ✻ и҆ клѧ́твы прароди́тельныѧ разрѣши́хомсѧ, ✻ бг҃ѡ́це, дѣ́во всенепоро́чнаѧ: ✻ и҆ на́мъ нижнимъ вы̑шнаѧ ѿверзо́шасѧ, ✻ да со а҆́ггл҃ы сликовствꙋ́емъ.

Пѣ́снь д҃. І҆рмо́съ:

Хрⷭ҇то́съ моѧ̀ си́ла, ✻ бг҃ъ и҆ гдⷭ҇ь, ✻ чⷭ҇тна́ѧ цр҃ковь бг҃олѣ́пнѡ поетъ взыва́ющи, ✻ ѿ смы́сла чи́ста ѡ҆ гдⷭ҇ѣ пра́зднꙋющи.

Шле́мъ сп҃се́нїѧ взе́мъ и҆ ме́чь дх҃о́вный и҆звле́къ, ✻ вѣ́рꙋ правосла́внꙋю защити́лъ є҆сѝ и҆ разжже́нныѧ стрѣ́лы ѕлочести́выхъ погаси́лъ є҆сѝ: ✻ до́брѣ воева́въ и҆ бл҃гополꙋ́чнѡ бра́нь соверши́въ.

Песма 3. Ирмос:

Нема светога, као *[што си]* Ти, Господе Боже мој; * који си узвисио рог верних Твојих, Благи, * и утврдио нас на камену исповедања Твога.

Раван чашћу патријарсима светим, * раван животом и делима њима си се показао; * зато те је Господ, патријарше свети Макарије, * у сабор њихов као достојног уврстио.

Икону првосвештеникâ Христа у себи самом образујућ(и), богообразни, * образ*[ац]* врлинā и побожности био си стаду своме, * које те тога ради хвали као Христоподобника.

Јарам архијерејства у време агарјанског ропства носећ(и), * и народ свој од насилникā штитећ(и) * и пред моћницима овог света заступајућ(и); * молитвеник наш најтоплији пред Богом си о(б)стао.

Богородичан:

Обнови се, Дјево Пречиста, божанским Породом Твојим * *[про]*пала природа на земљи рођених, * и подиже се из смрти у живот нетрул(ежн)и; * стога те сви зовемо блаженом, * као што си прорекла.*[18]

Сједален, глас 4:

Руке своје к(а) Цару свих пружаш, * и нас, чеда твоја, благосиљаш; * јер у векове живиш * и Господа за нас вазда молиш. * Стога, ти (с)помен благодарно прослављамо, * и песмама те достојним славе опевамо, * првосветитељу, оче наш Макарије. [Два пута.]

Слава ... и сада ... Богородичан, глас исти:

Рађањем Твојим мука греховних се ослободисмо, * и клетве прародитељске се разрешисмо, * Богородице, Дјево свенепорочна; * и нама нижњима висине се отворише, * да са анђелима (заједно) ликујемо.

Песма 4. Ирмос:

Христос је моја сила, * Бог и Господ, * часна Црква богољепно поје кличућ(и), * од (раз)ума чиста у Господу празнујућ(и).

Шлем спасења узев(ши) и мач духовни извукав(ши),*[19] * веру Православну си заштитио и распаљене стреле злочестивих (си) погасио; * добро војевав(ши) и добродобитно битку свршив(ши).

---

[18]* ср. Лк. 1,48.
[19]* ср. Еф. 6,17.

Єгѵ́петскагѡ порабоще́нїѧ и҆ногда̀ і҆и҃ль и҆зба́виста бра́тїѧ мѡѷсе́й и҆ а҆арѡ́нъ: ✻ подо́бнѡ семꙋ̀ се́рбскомꙋ ро́дꙋ гдⷭ҇ь ѡ҆блегча̀ а҆га́рѧнское порабоще́нїе, ✻ воздви́гъ вели́каго визи́рѧ мехмед-па́шꙋ ✻ и҆ бра́та є҆гѡ̀ патрїа́рха мака́рїа.

Мѣ́рꙋ бг҃олю́бїѧ и҆ братолю́бїѧ въ житїи̑ свое́мъ лѣпоп҃бнѡ и҆спо́лнивъ, ✻ бг҃а па́че всѣ́хъ, пото́мъ же ро́дъ сво́й возлюби́въ: ✻ преста́вилсѧ є҆сѝ достобл҃же́нне мака́рїе ✻ и҆дѣ́же бл҃же́нствꙋютъ соверши́тели сїѧ̀ двоеди́ныѧ за́повѣди. Бг҃ор҃чнъ:

Ѧрѡ́новъ же́злъ проза́бшїй, бг҃оѡтрокови́це, ✻ неискꙋсомꙋ́жное рж҃тво̀ твоѐ прⷪ҇ро́чески прообразова́ше: ✻ мы́ же, вѣ́рнїи, прообра́за и҆сполне́нїе ви́дѧще, ✻ и҆стиннꙋ́ю бц҃ꙋ тѧ̀ и҆сповѣ́дꙋемъ.

Пѣ́снь є҃. І҆рмо́съ:

Бж҃їимъ свѣ́томъ твои́мъ, бл҃же, ✻ ᲂу҆тренюющихъ тѝ дꙋ́шы любо́вїю ѡ҆зарѝ, молю́сѧ, ✻ тѧ̀ вѣ́дѣти, сло́ве бж҃їй, и҆стиннаго бг҃а, ✻ ѿ мра́ка грѣхо́внагѡ взыва́ющѧ.

Ѧггл҃ьскагѡ житїѧ̀ на землѝ подража́тель бы́въ, ✻ и҆ равностоѧ́нїѧ съ ни́ми на нб҃сѣ́хъ сподо́бився: ✻ и҆ на́мъ, вѣ́рнымъ ча́дѡмъ твои́мъ, ѻ҆́че прп҃бне, ✻ бли́зъ бг҃а ꙗ҆́коже и҆ ты̀ водвори́тисѧ молѝ.

Кра́йнемꙋ жела́нїю сквозѣ̀ мнѡ́гїѧ трꙋды̀ дости́гъ, ✻ и҆ во всѣ́хъ добродѣ́телехъ соверши́всѧ: ✻ ны́нѣ ѻ҆́комъ не ви́дѣннагѡ, и҆ ᲂу҆́хомъ не слы́шаннагѡ наслажда́ешисѧ, ✻ и҆ бг҃олю́бцемъ ᲂу҆готѡ́ваннымъ бл҃гѡмъ ра́дꙋешисѧ.

Ѻ҆пл҃ьскихъ и҆ ѻ҆́ческихъ преда́нїй и҆звѣ́стный ревни́тель бы́лъ є҆сѝ, ✻ ᲂу҆ст҃и́телю ѻ҆́че мака́рїе: ✻ се́рбскагѡ ро́да и҆ пе́щьскїѧ патрїа́рхїи пла́менный храни́тель, ✻ и҆ корабла̀ є҆ѧ̀ бл҃гѡкорми́тель. Бг҃ор҃чнъ:

Сна̑ ѿ ѻ҆ц҃а̀ безлѣ́тнѡ возсїѧ́вша, ✻ и҆ ѿ тебѐ, дѣ́во пречт҃аѧ, несказа́ннѡ во вре́мени ро́ждшасѧ: ✻ молѝ ѡ҆ на́съ прославлѧ́ющихъ тѧ̀ бг҃омт҃рь, ✻ и҆ воспѣва́ющихъ пресла́вное рж҃тво̀ твоѐ.

Пѣ́снь ѕ҃. І҆рмо́съ:

Житє́йское мо́ре, воздвиза́емое ✻ зрѧ̀ напа́стей бꙋ́рею, ✻ къ ти́хомꙋ приста́нищꙋ твоемꙋ̀ ✻ прите́къ, вопїю́ ти: ✻ возведѝ ѿ тлѝ живо́тъ мо́й, ✻ многомл҃тиве.

Египатског ропства некад Израил избавише браћа Мојсеј и Аарон; * слично томе Србском *[на]*роду Господ олакша агарјанско ропство, * подигав(ши) великог везира Мехмед-пашу * и брата његовог патријарха Макарија.

Меру Богољубља и братољубља у животу своме љепоподобно испунив(ши), * Бога изнад свега, *[п]*а потом род свој љубив(ши); * преставио си се блаженства достојни Макарије * (тамо) где блаженствују извршиоци ове двојединe заповести. Богородичан:

Ааронов жезал процвали, Богодев*[ојч]*ице, * неискусомужно рађање Твоје пророчки прасликоваше; * а ми, верни, праобразâ испуњење видећ(и), * *[као]* истиниту Богородицу Те исповедамо.

Песма 5. Ирмос:

Божијом светлошћу твојом, Благи, * озари душе оних који Ти јутрњују *[с]* љубављу, молим се, * да *[у]*познају Те*[бе]*, Речи Божија, истинитог Бога, * који дозива из мрака греховнога.

Анђелског живљења на земљи подража*[ва]*тељ бив(ши), * и равног стајања с њима на небесима се удостојив(ши); * и нама, верним чедима твојим, оче преподобни, * да се близу Бога као и ти настанимо моли.

Крајњој жељи кроз много трудова достигав(ши), * и у свим се врлинама усавршив(ши); * сада се оком невиђеног и ухом не слушаног наслађујеш, * и Богољубцима уготовљеним добрима (се) радујеш.*[20]

Апостолских и отачких предања тачни ревнитељ си био, * светитељу оче Макарије; * Србског *[на]*рода и Пећске Патријаршије пламени чувар, * и брода њеног добри (о)крмитељ. Богородичан:

Сина од Оца безвремено засијалог, * и од Тебе, Дјево Пречиста, неисказиво у времену рођеног; * моли за нас који Те прослављамо *[као]* Богоматер, * и опевамо преславни Пород Твој.

Песма 6. Ирмос:

Животно море гледајућ(и) * узбуркано буром напасти, * *[к]* тихом пристаништу Твоме * притекох, и вапијем Ти: * Уздигни из трулеж(ност)и живот мој, * Многомилостиви.

---

[20]* ср. 1. Кор. 2,9.

www.tezaurliturgic.ro

Ра́достїю и҆сполня́етъ ср҃ца̀ вѣ́рныхъ приспѣ́вшая тѝ па́мять, ✻ патрїа́рше ст҃е, ѻ҆́ч҃е мака́рїе: ✻ и҆ свѣ́тлостїю пра́зднества ѡ҆блиставаетъ собра́нное тѝ наслѣ́дїе, ✻ ѡ҆ не́мже ꙗ҆́кѡ и҆́стинный па́стырь ѕѣлѡ̀ тру́ждалсѧ є҆сѝ.

И҆мꙋ́ще любо́вь ко бра́тꙋ и҆ ро́дꙋ своемꙋ̀, ✻ и҆ то́ю вы́нꙋ ср҃ца́ми горѧ́ще: ✻ бра́тїѧ соко́ловичи мно́го потрꙋди́стасѧ, ✻ и҆ мнѡ́га бла҃га ро́дꙋ своемꙋ̀ сотвори́ста.

Є҆ле́нꙋ возжелѣ́вшꙋ и҆сто́чники водны́ѧ, ✻ ᲂу҆подо́билсѧ є҆сѝ, ѻ҆́ч҃е прп҃бне, ✻ и҆ вы́шнихъ и҆щѧ̀ во ст҃ꙋ́ю го́рꙋ дости́глъ є҆сѝ: ✻ ѿ и҆стѡ́чникъ бг҃ото́чныхъ бл҃гть та́мѡ поче́рпъ, ✻ то́юже и҆ бг҃оввѣ́ренное тѝ ста́до ѻ҆би́льнѡ напои́лъ є҆сѝ. Бг҃ороⷣ́чнъ:

Тобо́ю, бц҃е дв҃о, ✻ свѣ́тъ всесвѣ́тлѣйшїй мі́рови возсїѧ̀: ✻ зижди́телѧ бо всѧ́ческихъ пло́тїю родила̀ є҆сѝ. ✻ того̀ молѝ, всепречт҃аѧ, ✻ просвѣти́тисѧ и҆ сп҃сти́сѧ душа́мъ на́шымъ. Конда́къ, гла́съ и҃:

Въ хиланда́рстѣй ла́ѵрѣ до́брѣ подвиза́лсѧ, ✻ да́нный тѝ тала́нтъ до́брѣ воздѣ́лалъ є҆сѝ, ✻ и҆ мона́шескими тру́дꙋ̀ того̀ преꙋмно́жилъ є҆сѝ: ✻ воз[по]ставле́нїемъ патрїа́рхїи пе́щьскїѧ ✻ цр҃ковь се́рбскꙋю па́ки бл҃гоꙋстро́илъ є҆сѝ, ✻ и҆ сꙋгꙋ́быхъ по́честей сподо́билсѧ є҆сѝ: ✻ ꙗ҆́кѡ подви́жникъ добродѣ́тельный, ✻ и҆ ꙗ҆́кѡ і҆ера́рхъ къ бг҃ꙋ бл҃гопрїѧ́тный. ✻ тѣ́мже и҆ вопїе́мъ тѝ: ✻ Ра́дꙋйсѧ, первосвт҃и́телю, ✻ ѻ҆́ч҃е мака́рїе, бл҃же́ннѣйшїй. І҆́косъ:

Избра́нный бж҃їй ᲂу҆го́дниче, ✻ и҆ землѝ се́рбскїѧ пресвѣ́тлый свѣти́льниче, первосвт҃и́телю ѻ҆́ч҃е мака́рїе: ✻ бл҃годарѧ́ще гдⷭ҇а и҆́же въ тѧ́жкое вре́мѧ ✻ подаде́ тѧ се́рбскомꙋ ро́дꙋ и҆ цр҃кви ꙗ҆́кѡ мꙋ́дра [и҆с]прави́телѧ, ✻ похва́льное тѝ пѣ́нїе сїѐ плете́мъ: ✻ ты́ же, прⷭ҇то́лꙋ всевы́шнѧгѡ вы́нꙋ предстоѧ̀, ✻ молѝ и҆зба́витисѧ на́мъ ѿ всѧ́кихъ бѣ́дъ, ✻ зовꙋ́щымъ тѝ сицева́ѧ:

Ра́дꙋйсѧ, а҆рхїере́ѡвъ ᲂу҆добре́нїе: ✻ ра́дꙋйсѧ, і҆ера́рхѡвъ похвале́нїе.

Ра́дꙋйсѧ, па́стырей бл҃госты́не: ✻ ра́дꙋйсѧ, ѻ҆тє́цъ мл҃ты́не.

Ра́дꙋйсѧ, правосла́вїѧ наста́вниче: ✻ ра́дꙋйсѧ, бл҃гочт҃їѧ ᲂу҆чи́телю.

Ра́дꙋйсѧ, а҆пⷭ҇льскихъ и҆справле́нїй блюсти́телю: ✻ ра́дꙋйсѧ, ѻ҆ч҃ескихъ преда́нїй храни́телю.

Радошћу испуњава срца верних приспели ти (с)помен, * патријарше свети, оче Макарије; * и светлошћу празника облистава сабрано ти наслеђе, * за које си се као истинити пастир веома трудио.

Имајућ(и) љубав према брату и *[на]*роду своме, * и њоме једнако срцима горећ(и); * браћа Соколовићи се много потрудише, * и многа добра *[на]*роду своме учинише.

Јелену који жуди за изворима воде(ним), * уподобио си се, оче преподобни, * и вишње тражећ(и) у Свету си гору стигао; * са изворā Боготочних благодат тамо поцрпав(ши), * њоме си (и) од Бога поверено ти стадо обилно напојио. Богородичан:

Тобом, Богородице Дјево, * Светлост свенајсветлија свету засија; * јер си Створитеља свега телом родила. * Њега моли, Свепречиста, * да се просветле и спасу душе наше.

Кондак, глас 8:*[21]

У Хиландарској лаври добро се подвизавајућ(и), * с даним ти таланатом си добро радио, * и монашким трудовима си га преумножио; * васпостављањем Патријаршије Пећске * Цркву Србску си опет добро устројио, * и двоструких си се почāсти удостојио: * као подвижник врлински, * и као јерарх код Бога добро примљени. * Стога ти и кличемо: * Радуј се, првосветитељу, * оче Макарије, најблаженији. Икос:

Из(а)брани Божији угодниче, * и земље Србске пресветли светилниче, првосветитељу оче Макарије; * благодарећ(и) Господу који те у тешко време * (по)даде Србском *[на]*роду и Цркви као мудрог управитеља, * похвално ти ово плетемо певање; * а ти, пред престолом Свевишњег једнако стојећ(и), * моли да се избавимо од свак*[аква]*их беда, * ми који ти кличемо ов(ак)о:

Радуј се, архијерејā лепото; * радуј се, јерараха похвало.

Радуј се, пастирā благости(њо); * радуј се, отаца милости(њо).

Радуј се, Православља наставниче; * радуј се, благочешћа учитељу.

Радуј се, апосталских правилā држатељу; * радуј се, отачких предањā чувару.

---

[21]* видети напомену уз тропар; додатна редакција кондака 22. авг. 2019. године због (у)саображавања завршетку Икосâ.

Ра́дꙋйсѧ, ро́да се́рбскагѡ просвѣти́телю: ✻ ра́дꙋйсѧ, скорбѧ́щихъ предста́телю.

Ра́дꙋйсѧ, ка́рстовїѧ херцего́вины ѿра́сле: ✻ ра́дꙋйсѧ, ро́да соко́ловичей ᲂу҆кра́се.

Ра́дꙋйсѧ, патрїа́рхїи пе́щьскїѧ воз[по]стави́телю: ✻ ра́дꙋйсѧ, цр҃кве се́рбскїѧ бл҃гоꙋстрои́телю. [Лю́дїе:]

Ра́дꙋйсѧ, первосѧ́тѣлю, ✻ ѻ҆́че мака́рїе, бл҃же́ннѣйшїй.

Сꙋнаѯа́рь.

Пѣ́снь ѕ҃. І҆рмо́съ:

Росода́тельнꙋ ᲂу҆́бѡ пе́щь ✻ содѣ́ла а҆́гг҃лъ преподѡ́бнымъ ѻ҆трокѡ́мъ, ✻ халде́и же ѡ҆пала́ющее велѣ́нїе бж҃їе, ✻ мꙋчи́телѧ ᲂу҆вѣща̀ вопи́ти: ✻ бл҃гове́нъ є҆сѝ, бж҃е ѻ҆тє́цъ на́шихъ.

Пра́вн҃ъ, ти́хъ и҆ неѕло́бивъ, ✻ мꙋ́дръ, дово́ленъ и҆ трꙋдолюби́въ: ✻ како́въ на́мъ [по]тре́боваше, тако́въ а҆рхїере́й во вре́мѧ ѕло́е даде́сѧ на́мъ: ✻ тѣ́мъ бл҃года́рни, бл҃года́рственнѣйшемꙋ восклица́емъ: ✻ бл҃гове́нъ є҆сѝ, бж҃е ѻ҆тє́цъ на́шихъ.

Ра́дость всемꙋ̀ бл҃говѣ́рномꙋ ро́дꙋ се́рбскомꙋ ✻ па́мѧть твоѧ̀, патрїа́рше ст҃ѣ́йшїй, сотворѧ́етъ, ✻ и҆ ср҃ца̀ чл҃вѣ́ческа къ нб҃сє́мъ возвыша́етъ: ✻ тѣ́мъ ᲂу҆дивле́ни, бл҃готво́рственнѣйшемꙋ взыва́емъ: ✻ бл҃гове́нъ є҆сѝ, бж҃е ѻ҆тє́цъ на́шихъ.

І҆и҃лѧ но́вагѡ патрїа́рхъ, ѻ҆́нѣмъ дре́внимъ подо́бенъ бы́лъ є҆сѝ: ✻ провожда̀ є҆го̀ сквозѣ̀ пꙋсты́ню и҆скꙋше́нїй ✻ и҆ вода̀ є҆го̀ въ зе́млю ѡ҆бѣща́нїй: ✻ тѣ́мъ возра́довани, правопꙋ́тственнѣйшемꙋ вопїе́мъ: ✻ бл҃гове́нъ є҆сѝ, бж҃е ѻ҆тє́цъ на́шихъ. Бг҃ородѝчнъ:

Ѡ҆дожди́ ми, дв҃о вл҃чце, ѿ бе́здны мл҃ти твоеѧ̀, ✻ и҆ и҆зсо́хшее зно́емъ стр҃тє́й, ср҃це моѐ, ✻ напо́й ка́плѧми покаѧ́нныхъ сле́зъ: ✻ ꙗ҆́кѡ да тѝ во ᲂу҆мили́нїи пою̀: ✻ бл҃гове́ннѣйшаѧ є҆сѝ ты̀ въ жена́хъ, ✻ мт҃и бг҃а ѻ҆тє́цъ на́шихъ.

Радуј се, *[на]*рода Србског просветитељу; * радуј се, невољних заступниче.

Радуј се, кршевите Херцеговине изданче; * радуј се, рода Соколовићā украсе.

Радуј се, Пећске Патријаршије васпоставитељу; * радуј се, Цркве Србске благоустројитељу. [Народ:]

Радуј се, првосветитељу, * оче Макарије, најблаженији.

Синаксар.*[22]

Песма 7. Ирмос:

Анђео учини да *[усијана]* пећ * ороси свете младиће, * а заповест Божија која *[с]*пали Хајдејце, * мучитеља убеди да *[с њима]* кличе: * Благословен *[је]*си, Боже отаца наших.

Праведан, тих и незлобив, * мудар, кадар и трудољубив; * какав нам требаше,*[23] такав нам се архиреј у време зло даде; * зато благодарни, Најдобродар(стве)нијем*[24] кличемо: * Благословен *[је]*си, Боже отаца наших.

Радост свему благоверном *[на]*роду Србском * (с)помен твој, патријарше најсветији, причињава, * и срца људска к небесима узвишава; * зато усхићени, Најдобротвор(стве)нијем*[25] узвикујемо: * Благословен *[је]*си, Боже отаца наших.

Израила новог патријарх, оним древним подобан био си: * проводећ(и) га кроз пустињу искушењā * и уводећ(и) га у земљу обећањā; * зато обрадовани, Најправопут(стве)нијем*[26] вапи(је)мо: * Благословен *[је]*си, Боже отаца наших. Богородичан:

Окиши ми, Дјево Владичице, из бездана̂ милости Твоје, * и пресах(ну)ло од зноја страсти, срце моје, * напој капљама покајних суза; * тако да Ти у умилењу појем: * Најблагословенија *[је]*си Ти међу женама, * Мајко Бога отаца наших.

---

[22]* видети у додатку на крају ове Службе, стр 35.
[23]* ср. Јевр. 7,26.
[24]* наша новокованица, која значи: Онај који даје најбоље дарове.
[25]* наша новокованица, која значи: Онај који чини / твори (што је) најбоље.
[26]* наша новокованица, која значи: Онај који води најправијим / најисправнијим путе(ви)м(а).

Пѣ́снь и҃. І҆рмо́съ:

И҆зъ пла́мене преподѡ́бнымъ ро́сꙋ и҆сточи́лъ є҆сѝ, ✻ и҆ пра̑внагѡ же́ртвꙋ водо́ю попали́лъ є҆сѝ: ✻ всѧ̑ бо твори́ши, хрⷭ҇тѐ, ✻ то́кмѡ є҆́же хотѣ́ти, ✻ тѧ̀ превозно́симъ во всѧ̑ вѣ́ки.

Мл҃твенника ѹ҆се́рдна и҆ подви́жника добродѣ́тельна, ✻ и҆ первосвѧ̑тителѧ бл҃горазꙋ́мїемъ ѹ҆кра́шена: ✻ дарова̀ на́мъ сего̀ бл҃же́ннѣйшаго мака́рїа, хрⷭ҇то́съ бг҃ъ, ✻ є҆го́же хва́лимъ и҆ превозно́симъ во всѧ̑ вѣ́ки.

И҆збра́нна и҆ дх҃омъ ст҃ы́мъ патрїа́рха помаза́нна, ✻ и҆ люде́й пꙋтевожда̀ бг҃онаставле́нна: ✻ дадѐ на́мъ сего̀ ст҃ѣ́йшаго мака́рїа, хрⷭ҇то́съ гдⷭ҇ь, ✻ є҆го́же сла́вимъ и҆ превозно́симъ во всѧ̑ вѣ́ки.

Мона́шескагѡ житїѧ̀ и҆ по́двига рачи́телѧ и҆́стинна, ✻ и҆ є҆ѵ҆ли̑скихъ повелѣ́нїй и҆сполни́телѧ ре́вностна: ✻ подарѝ на́мъ на́мъ сего̀ добродѣ́тельнѣйшаго мака́рїа, хрⷭ҇то́съ сло́во, ✻ є҆го́же воспѣва́емъ и҆ превозно́симъ во всѧ̑ вѣ́ки. Бг҃оро̑чнъ:

Вл҃чце, ѡ҆бнища́вшихъ застꙋ́пнице ✻ и҆ ѡ҆би́димыхъ предста́тельнице, бг҃оѡтрокови́це, ✻ по мно́гомꙋ мл҃рдїю твоемꙋ̀ ѹ҆ще́дри ны̀: ✻ и҆́стиннꙋю вѣ̑ꙋ тѧ̀ и҆сповѣ́дающихъ, ✻ ро́ждшагосѧ ѿ тебе́ же превозносѧ́щихъ во всѧ̑ вѣ́ки.

Пѣ́снь д҃. І҆рмо́съ:

Бг҃а чл҃вѣ́кѡмъ невозмо́жнѡ ви́дѣти, ✻ на него́же не смѣ́ютъ чи́ни а҆гг҃льстїи взира́ти: ✻ тобо́ю бо, всечѣ̑тнаѧ, ꙗ҆ви́сѧ чл҃вѣ́кѡмъ сло́во воплоще́нно, ✻ є҆го́же велича́юще, съ нб҃ными вѡ́и, тѧ̀ ѹ҆бл҃жа́емъ.

Ле́чебница болѧ́щымъ и҆ привита́льница и҆згна́ннымъ, ✻ ла́ѵра пе́щьскаѧ во вѣ́ки показꙋ́етсѧ, ✻ и҆ свидѣ́тельство боре́нїй и҆ спосо́бствїй твои́хъ, ✻ и҆ предпрїѧ́тїй цр҃ко́вныхъ и҆ всена́родныхъ, ѻ҆́че мака́рїе, ✻ і҆ера́рше бг҃оно́сный и҆ па́стырю до́брый.

Ни́ва трꙋдѡ́въ твои́хъ преꙋмно́жисѧ бл҃гопло́дїемъ, ✻ и҆ сѣ́мѧ є҆́же сѣѧ́лъ є҆сѝ превозрастѐ бл҃гоприноше́нїемъ: ✻ ны́нѣ же ꙗ҆́кѡ приста́вникъ мꙋ́дрый и҆ бг҃одѣ́латель и҆зрѧ́дный, мака́рїе ст҃ѣ́йшїй, ✻ въ ра́дости вл҃ки твоегѡ̀ бл҃же́ниствꙋеши.

www.tezaurliturgic.ro

Песма 8. Ирмос:

Из пламена си светима росу источио, * и жртву (си) праведникову *[с]* водом спалио; * јер све што хоћеш, Христе, *[Ти]* чиниш; * Тебе преузносимо у све век(ов)е.

Молитвеника усрдног и подвижника врлинског, * и првосветитеља благоразумљем украшеног; * дарова нам овог најблаженијег Макарија, Христос Бог, * Кога хвалимо и преузносимо у све век(ов)е.

Избраног и Духом Светим патријарха помазаног, * и народâ путовођу богоупућеног; * даде нам овог најсветијег Макарија, Христос Господ, * Кога славимо и преузносимо у све век(ов)е.

Монашког живота и подвига љубитеља истинског, * и Јеванђелских заповести испунитеља ревносног; * подари нам овог најврлинскијег Макарија, Христос Логос, * Кога опевамо и преузносимо у све век(ов)е.

Богородичан:

Владичице, о(б)ништалих заштитнице * и ојађених заступнице, Богодјевице, * по великом милосрђу Твоме сажали се на нас; * који Те као истиниту Богородицу исповедамо, * а Рођеног од Тебе преузносимо у све век(ов)е.

Песма 9. Ирмос:

Бога је људима немогуће видети, * и нањ не смеју *[ни]* чинови анђелски (по)гледати; * а Тобом, Свечиста, јави се људима Логос оваплођени; * Њега величајућ(и), *[ми]* Те с небеским војскама, славимо *[као]* блажену.

Лечилиште бол(ес)нима и уточиште прогнанима, * лавра се Пећска кроз векове показује, * и сведочанство борењā и доприносā твојих, * и прегнућā црквених и свенародних, оче Макарије, * јерарше богоносни и пастиру добри.

Њива трудова твојих преумножи се добрим родом, * и семе које си сејао преузрасте добрим приносом; * а сада као пристав мудри*[27] и богоделатник изврсни, Макарије најсветији, * у радости Господ(ар)а свога*[28] блаженствујеш.

---

[27]* ср. Лк. 16,1-9 (зач. 80).
[28]* ср. Мт. 25,21 и 23.

Ѻ́тнарха бг҃опросвѣще́ннагѡ и патрїа́рха всеѡсвѧще́ннагѡ, ✻ ст҃и́теля мака́рїа достобл҃же́ннагѡ, ✻ къ бг҃ꙋ бл҃гопрїѧ́тными мл҃твами, ✻ хр҃тѐ бж҃е, поми́лꙋй и҆ сп҃сѝ ро́дъ на́шъ. Бг҃ор҃чнъ:

Ѻ́ржїѧ врагꙋ̀ до конца̀ ѡ҆скꙋдѣ́ша, ✻ и҆ ѻ҆́бласть є҆гѡ̀ соверше́ннѡ ѹ҆праздни́сѧ, бг҃оро́ди́тельнице, ✻ воплоще́нїемъ ѿ тебѐ бж҃твеннагѡ мл҃нца хр҃та̀: ✻ є҆го́же молѝ, во грѣсѣ́хъ всѧ́ческихъ ѡ҆бетша́вшихъ на́съ, ✻ сп҃стѝ по преизѡбилїю мл҃рдїѧ своегѡ̀. Свѣти́ленъ, [гла́съ и҃]:

Свѣтоза́рнаго правосла́вїѧ свѣти́льника, ✻ па́че сл҃нечныхъ лꙋ́чь подне́бнꙋю ѡ҆блиста́вша, ✻ бг҃оно́снаго патрїа́рха мака́рїа восхва́лимъ: ✻ ꙗ҆́кѡ тр҃цы трисл҃нечныѧ сѡ҆ѧ́ннотаи́нника, ✻ и҆ ро́да своегѡ̀ къ не́й мл҃твеннаго хода́тайственника. Сла́ва:

Свѣ́тлое патрїа́ршеское торжествѡ̀ дне́сь красꙋ́етсѧ, ✻ и҆ во свѣ́тѣ пра́зднствованїѧ є҆гѡ̀ ѹ҆мили́нїѧ и҆сполнѧ́емсѧ: ✻ первосвѧ́тителю, ѻ҆́ч҃е мака́рїе, ✻ пр҃то́лꙋ сла́вы предстоѧ̀ и҆ ликꙋ̀ѧ ✻ не преста́й помина́ѧ ро́дъ тво́й ✻ сла́вѧщїй тѝ ст҃ꙋ́ю па́мѧть. И҆ ны́нѣ, ѻ҆дїги́трїи пѣ́щьскїѧ:

Да почти́тсѧ всепѣ́таѧ мт҃рь бж҃їѧ, ✻ да пра́зднꙋетсѧ свѣ́тлѡ сп҃си́тельное срѣ́тенїе пречт҃агѡ ѻ҆́браза є҆ѧ̀: ✻ ꙗ҆́кѡ бл҃говолѝ просвѣща́ти и҆ сп҃са́ти и҆ и҆сцѣлѧ́ти, ✻ сла́вѧщыѧ прише́ствїе ѻ҆́браза є҆ѧ̀.

На хвали́техъ: стїхѝры, на д҃, гла́съ и҃.
По҃: Ѡ҆! пресла́внагѡ чꙋдесѐ:

Первосвѧ́тителю ст҃е, ѻ҆́ч҃е мака́рїе, ✻ на лѣ́ствицꙋ бг҃оразꙋмѣ́нїѧ по́двигомъ возше́дый, ✻ и҆ къ бг҃ꙋ мл҃твеннымъ тихова́нїемъ прибли́живыйсѧ: ✻ да́ръ бл҃горазсꙋжде́нїѧ ѿ негѡ̀ прїѧ́лъ є҆сѝ, ✻ и҆ цр҃ковь се́рбскꙋю въ бре́менное вре́мѧ до́брѣ ѹ҆правлѧ́лъ є҆сѝ. ✻ тѣ́мже, па́мѧть тѝ пра́зднꙋюще, ✻ велича́емъ ѹ҆мꙋдри́вша тѧ̀ хр҃та̀, ✻ и҆ ꙗ҆́кѡ своего̀ ѹ҆го́дника возвели́чивша. [Два́жды.]

Патрїа́рше ѡ҆ѧ́ннѐ, ѻ҆́ч҃е мака́рїе, ✻ бг҃оѡзаре́нїемъ ѹ҆ма̀ свѣ́тлѡ ѡ҆блиста́емый, ✻ и҆ бл҃гти бж҃їѧ преиспо́лненный: ✻ многоволне́нїе бꙋ́рное хꙋдо́жнѣ ѹ҆тиши́лъ є҆сѝ, ✻ и҆ кора́бль цр҃кве се́рбскїѧ въ бл҃гоꙋти́шїе ввелъ є҆сѝ. ✻ тѣ́мже, па́мѧть тѝ соверша́юще, ✻ прославлѧ́емъ лю́демъ твоѝмъ воздви́гша тѧ̀ хр҃та̀, ✻ и҆ ꙗ҆́кѡ своего̀ и҆збра́нника ѹ҆вѣнча́вша.

Ѳтнарха богопросвећеног и патријарха свеосвећеног, * светитеља Макарија блаженства достојног, * пред Богом добро примљеним молитвама, * Христе Боже, помилуј и спаси *[на]*род наш. Богородичан:

Оружјā врагу сасвим неста*[до]*ше, * и власт му се потпуно уништи, Богородитељко, * оваплоћењем од Тебе Божанственог младенца Христа; * Њега моли, да нас, овештале у свакаквим гресима, * спасе по преоизобиљу милосрђа Свога.

Свјетилан, [глас 8]:

Светлозарног светилника Православља, * који више *[од]* сунчевих зрака поднебесје облиста, * богоносног патријарха Макарија усхвалимо; * као Тројице трисунчане свештенотајника, * и *[на]*рода свога пред Њом молитвеног заступника. Слава ...

Светло патријарашко торжество данас се краси, * и у светлости празновања његова умилења се испуњавамо; * првосветитељу, оче Макарије, * пред престолом славе стојећ(и) и ликујућ(и), * не престај да помињеш *[на]*род твој * који ти слави свети (с)помен.

И сада ... Пећске Одигитрије:

Да се поштује свеопевана Матер Божија, * да се празнује светло спаситељно Сретење пречистог образа Њеног; * јер благо*[из]*воли да просветљава и спасава и исцељава * оне који славе долазак образа Њеног.

На Хвалите ... стихире, на 4, глас 8.
Подобан: О! Преславног чуд(ес)а ...

Првосветитељу свети, оче Макарије, * на лествицу Богоразумевања подвигом узишав(ши), * и (к) Богу се молитвеним тиховањем приближив(ши); * дар си доброг расуђивања од Њега добио, * и Црквом (си) Србском у бремен(ит)о време добро управљао. * Стога, (с)помен ти празнујућ(и), * величамо Христа који те (је) умудрио, * и као Свога угодника узвеличао. [Двапут.]

Патријарше освећени, оче Макарије, * Богоозарењем ума светло облистан, * и благодати Божије преиспуњен; * многоталасје си бурно вешто утишао, * и брод (си) Цркве Србске у заветрину увео. * Стога, (с)помен ти вршећ(и), * прослављамо Христа који те (је) народу твоме подигао, * и као Свога из(а)браника увенчао.

www.tezaurliturgic.ro

Ѻ҆ц҃ѣннонача́льниче къ бг҃ꙋ бл҃гопріѧ́тне, ѻ҆́че мака́ріе, ✻ ѻ҆ц҃ѣннодѣ́йствитель бы́лъ є҆сѝ ѻ҆гнедх҃нове́нный, ✻ и҆ ѻ҆́бразъ правовѣ́ріѧ бл҃голѣ́пный: ✻ правосла́віе въ лю́дехъ свои́хъ ᲂу҆твержда́лъ є҆сѝ, ✻ и҆ цр҃ковь и҆́хъ во бл҃гостоѧ́ніи соблюда́лъ є҆сѝ. ✻ тѣ́мже, па́мѧть тѝ творѧ́ще, ✻ сла́вимъ пома́завша тѧ̀ хр҃та̀, ✻ и҆ ꙗ҆́кѡ своего̀ ц҃ѣннотаи́нника ѡ҆ст҃и́вша. Сла́ва, гла́съ д҃:

Прїиди́те, ѳ҃! лю́дїе се́рбстїи, ✻ херцего́вины ка́рстовїѧ прозѧбе́нїе и҆ хиланда́рскїѧ ла́вры воспита́нїе, ✻ пѣ́сньми пра́зднственными восхва́лимъ ꙗ҆́кѡ до́браго па́стырѧ, ✻ тогѡ́ бо предста́тельствомъ дарова́шатисѧ ѿ бг҃а бла̑га мнѡ́га, ✻ и҆ патрїа́ршествомъ є҆гѡ̀ бл҃гви́шатисѧ лѣ́та мнѡ́га: ✻ ꙗ҆зы́цы бг҃опроти́вни ᲂу҆мири́шасѧ и҆ приклони́шатисѧ, ✻ съ мл҃тїю на тѧ̀ зрѧ́ще и҆ бл҃гаѧ тѝ творѧ́ще: ✻ ми́ръ и҆ бл҃годе́нствїе водвори́сѧ въ предѣ́лѣхъ твои́хъ. ✻ но, первосвѧ́тителю, мака́ріе бл҃же́нне, ✻ и҆ ны́нѣ такѡва́ѧ да́рꙋй лю́демъ твоѝмъ, ✻ чт҃нꙋ́ю тѝ па́мѧть чтꙋ́щымъ, ✻ и҆ вы́нꙋ тѧ̀ бл҃жа́щымъ. И҆ ны́нѣ, ѻ҆дїги́трїи пе́щьскїѧ, гла́съ то́йже:

Є҆гда̀ просвѣща́шесѧ се́рбскїй наро́дъ, ✻ тогда̀ вседѣ́тель бг҃ъ ✻ бл҃говолѝ посла́ти во ст҃ѣ́йшꙋю патрїа́рхїю се́рбскꙋю ✻ и҆ чꙋдотво́рнагѡ и҆ животворѧ́щагѡ ѻ҆́браза своегѡ̀ и҆ пречт҃ыѧ мт҃ре своеѧ̀: ✻ во просвѣще́нїе и҆ во защище́нїе и҆ во сп҃се́нїе се́рбскагѡ ꙗ҆зы́ка, ✻ во здра́вїе и҆ во и҆сцѣле́нїе недꙋ́гѡвъ, ✻ во бл҃гополꙋ́чїе и҆ во и҆зѡбилїе всѧ́кїѧ бл҃гти все́й землѝ се́рбстѣй, ✻ ꙗ҆́кѡ бл҃гъ и҆ чл҃вѣколю́бецъ ✻ и҆ всемл҃тивъ гдⷭ҇ь всеѧ̀ тва́ри.

Славосло́вїе вели́кое, и҆ ѿпꙋ́стъ.

На л҃ітꙋ́ргі́и.

Бл҃же́нна ѿ канѡ́на ст҃и́телѧ, пѣ́снь г҃-ѧ и҆ ѕ҃-ѧ.

Прокі́менъ, гла́съ д҃:

Ꙋ҆стѧ̀ моѧ̀ возгл҃го́лютъ прем҃дрость, ✻ и҆ поꙋче́нїе ср҃ца моегѡ̀ ра́зꙋмъ.

Сті́хъ: Ꙋ҆слы́шите сїѧ̀, всѝ ꙗ҆зы́цы, ✻ внꙋши́те, всѝ живꙋ́щїи по вселе́ннѣй.

www.tezaurliturgic.ro

Свештеноначалниче код Бога добро примљени, оче Макарије, * свештенодејствитељ си био огњедух(овн)и, * и образ*[ац]* правоверја благољепни; * православље си у народу своме утврђивао, * и Цркву његову и добром стајању одржавао. * Стога, (с)помен ти творећ(и), * славимо Христа који те (је) помазао, * и као Свога свештенотајника *[п]*осветио. Слава ... глас 4:

Ходи(те), о! народе Србски, * Херцеговине кршевите изданак и Хиландарске лавре васпитаника, * песмама празничним усхвалимо као доброг пастира, * јер његовим заступништвом дароваше ти се од Бога добра многа, * и патријарш(ес)твом његовим благословише ти се лета многа; * незнабожци богопротивни се умирише и приклонише ти се, * с милошћу на те гледајућ(и) и добро ти чинећ(и); * мир се и благостање настани у пределима твојим. * Но, првосветитељу, Макарије блажени, * и сада т(ак)о даруј народу своме, * који ти часни (с)помен поштује, * и вазда Те блажи.

И сада ... Пећске Одигитрије, глас исти:

Када се просветљаваше Србски народ, * тада свег(а) Творац Бог * благо*[из]*воле да пошаље у најсветију Патријаршију Србску * и чудотворни и животворни образ Свој и Пречисте Матере Своје; * на просветлење и на заштиту и на спасење Србског народа, * на здравље и исцељење од бол(ест)и, * на добитак добра и на изобиље сваке благодати свој земљи Србској, * као благ и човекољубив * и свемилостив Господ све твори.

Славословље велико, и отпуст.

НА ЛИТУРГИЈИ.

Блажен(ств)а од Канона̂ светитеља̂: Песма 3. и 6.

Прокимен, глас 4:

Уста ће моја говорити премудрост, * и поука срца мога разум.*[29]

Стих: Почујте ово сви народи, * *[по]*слушајте сви који живите по васељени.*[30]

---

[29]* Пс. 48,4.
[30]* Пс. 48,2.

Ѧ҆плъ ко є҆вре́ѡмъ, зача́ло тѝі.

Ѧ҆ллилꙋ́їа, гла́съ в҃:

Стїхъ: Ꙋ҆ста̀ пра̑внагѡ поꙋча́тсѧ премꙋ́рости, ҆ и҆ ѧ҆зы́къ є҆гѡ̀ возгл҃го́летъ сꙋ́дъ.

Стїхъ: Зако́нъ бг҃а є҆гѡ̀ въ срⷣцѣ̀ є҆гѡ̀, ҆ и҆ не за́пнꙋтсѧ стѡпы̀ є҆гѡ̀.

Ст҃о́е є҆ѵ҃ліе ѿ і҆ѡа́нна, зача́ло а҃є, ѿ полꙋ̀ [глава̀ і҃,а҃-д҃].

Прича́стенъ:

Въ па́мѧть вѣ́чнꙋю бꙋ́детъ пра̑вникъ, ҆ ѿ слꙋ́ха ѕла̀ не ᲂу҆боѝтсѧ.

Коне́цъ дѣ́лꙋ, сла́ва и҆ хвала̀ бг҃ꙋ!

Свт. Макарије (Соколовић), патријарх Српски – фреска у ман. Будисавци, метоху Пећске Патријаршије, 17. век; и фреска у крипти спомен-храма свт. Саве на Врачару, Београд.

www.tezaurliturgic.ro

Апостол: Јеврејима (зач. 318).*[31]

Алилуја, глас 2:

Стих: **У**ста праведникâ почаваће премудрости, * и језик његов говориће суд.*[32]

Стих: **З**акон Бога његовог је у срцу његову, * и неће се спотаћи стопе његове.*[33]

Св. Јеванђеље од Јована, зач. 35 од пола [гл. 10,1-9].

Причастен:

У спомену вечном биће праведник, * од зла гласа неће се уплашити.*[34]

Крај делу, слава и хвала Богу!

Натпис патријарха Макарија о обнови Пећске патријаршије из 1565. године (припрата Пећске Патријаршије).

---

[31]* Евр. 7,26-28; 8,1-2 (зач. 318).
[32]* Пс. 36,30.
[33]* Пс. 36,31.
[34]* Пс. 111,6 и 7.

www.tezaurliturgic.ro

СИНАКСАР.*[35]

Месеца октобра, у 23. [августа, у 30]. дан
– вршимо (с)помен светог и богоносног оца нашег Макарија,
изданка рода Соколовићā,
архиепископа Пећског и патријарха Српског.

Стихови:*[36]

Као нови Сава, отаџбини се показа:
уистину мудар и даровит, првосветитељ Макарије.

Блаженство наследи у векове, по имену своме;
и вечни (с)помен остави, по делима својим.

Овај свети муж црквени и уистину патријарх велики, као неко ново светило Српског рода заблиста из Пивског краја, и својим светитељским трудовима и подвизима просветли све крајеве отаџбине своје. Он се најпре подвизаваше у царској лаври Хиландарској на Светој гори Атонској, где пролажаше духовну обуку, и усхођаше лествицом врлина (ка савршенству), како би једног дана донео не малу корист Цркви *[на]*рода свога. За патријарха би посвећен 1557. године у богославној Пећској лаври, и од тада је мудро управљао и добро уређивао целу Српску Цркву. То му је успевало благовољењем Господњим, а беше и у блиском сродству са великим везиром Османског царства Мехмед-пашом Соколовићем, с којим се заједно много потруди за *[на]*род свој, и издејствова обнову Пећске патријаршије, коју Фанариоти својим сплеткама беху укинули. Пошто на Порти у Истанбулу, некада званом Цариград, утврди положај и права Пећског патријараха, која су била једнака онима које имађаше Цариградски патријарх, он поче са црквеним препородом

---

[35]* синаксар који је на моју молбу саставио Лазар Љубић 22. авг. 2019. г., биће (ако Бог да) накнадно преведен на цсл. и доредигован, одн. синхронизован.

[36]* први стих је Лазарев, а други мој.

www.tezaurliturgic.ro

у сваком крају где живљаше Српски хришћански народ на Балкану и шире, утврди архијерејска седишта и основа нове епархије, тако да их би више од четрдесет; подизаше, обнављаше и украшаваше цркве и манастире, међу којима: обитељ у Пећи, метох у Будисавцима и обитељ светог Николаја Бањског, и снабдеваше их свиме потребним за богослужбење, а посебно сасудима и књигама. Поверени му народ пастирствоваше добрим вођењем и речима Јеванђелским, и редовним богослужењем огради стадо своје од исламске заблуде. Под своју управу објединивши Србе у Босни и Херцеговини, Рашкој и Црној Гори, Подунављу, Потисју, Подрављу, Подрињу, Поморављу, око Вардара, Тимока, Мориша и у северним крајевима те и у Приморским и неким Бугарским крајевима, он утврди унутрашње канонско и политичко устројство. Тако би проглашен за општег оца и учитеља те патријарха свих Српских земаља које су се нашле под турским робовањем. Добро управљавши свим повереним му областима и уздигавши побожност православну, пун светлих дела и дана, он телом поболе и онемоћа, па се зато повуче са патријаршког престола Пећског око 1571. године; а душом се упокоји у блаженству светих, и телом се погребе у светој лаври Патријаршијској почетком септембра 1574. године.*[37] И сада, Господу непосреднији будући, не престаје да надгледа устројство Цркве Српске, и моли јој за мир и сваки дар небески и милост.

Његовим светим молитвама, Господе Исусе Христе, Сине Божји, помилуј и спаси нас. **А**мин.

[37]* видети 1. фусноту.

МАКАРИЈЕ (СОКОЛОВИЋ), ПАТРИЈАРХ СРБСКИ 1557-1570/1.*[38]

Падом Српске деспотовине разорена је организација Српске православне цркве, архијерејски сабори у Пећи нису се одржавали, а у поглаварству цркве настала је пауза. Охридска архиепископија потчинила је у XV веку само јужне епархије Српске цркве. Када је Сулејман својим ферманом потчинио Пећску патријаршију Охридској архиепископији, „дигао је буну Смедеревски епископ Павле, засео на архиепископску столицу у Пећи и отказао послушност Охридској архиепископији".*[39] Несрећено стање трајало је све до 1557, „када је, заузимањем везира Мехмеда Соколовића, призната била Српска патријаршија и предана на управу новом патријарху Макарију, брату везира Мехмеда Соколовића".*[40]

Из ранијег живота патријарха Макарија није ништа познато. По једнима, замонашио се у манастиру Милешеви, где је касније постао и старешином манастара. По другима, био је игуман манастира Хиландара. Такође није познато како је и када дошао на престо св. Саве. Обично се узима да је 1557. дошао за патријарха и ово је био највећи и најзначајнији догађај за Српски народ у време турске владавине. По његовом замашном раду види се да су га признавале централне турске власти. „Свака област његовог сложенога и плоднога рада показује човека озбиљног и мудрог, који добро зна шта хоће. Као патријарх он је сав у освештаним традицијама своје цркве. Обнављајући Пећску патријаршију он је, стварно, васпостављао нарушени црквени и канонски поредак у њој онако какав је он био у Српској цркви у време њезиног пуног цветања. Што се и у обновљеној Пећској патријаршији трајно очувао и ревносно примењивао саборни принцип и избегавала самовоља то је последица рада патријарха Макарија".*[41]

---

[38]* како написаног житија практично и нема, овде дајемо део из књиге ***„Српски јерарси од IX до XX века"*** д-ра Саве (Вуковића), еп. Шумадијског, издање Евро – Београд, Унирекс – Подгорица и Каленић – Крагујевац; 1996. г. стр, 295-297.

[39]* Јован Радонић, Римска курија и јужнословенске земље од XVI до XIX века, Београд 1950, 156.

[40]* исто, 157.

[41]*Др Ђоко Слијепчевић, Историја Српске православне цркве, I, Минхен 1962, 331.

www.tezaurliturgic.ro

Поставши патријархом, Макарије је приступио реорганизацији Српске патријаршије. „Нова патријаршија добила је у своју област све Српске земље, које су биле под Турцима. Скоро цео Српски народ дошао је тада под власт Пећске патријаршије ... Сада су, после много векова, Срби у Босни и старој Рашкој, и Срби у Подрављу, у Подунављу и Потисју, Срби на Моришу и на Вардару, на Тимоку, Морави и Дрини и у Приморју опет осетили да су спојени, али не само у државној заједници, која их је подједнако тиштила, него и у заједници која је била њихова рођена, у једној организацији која је радила и бринула се за њих, пружала им духовне хране, наде и утехе“.*[42]

Обнављајући Пећску патријаршију, Макарије оснива нове епархије са седиштима у Будиму, Печују, Сегедину, Араду, Темишвару, Вршцу, манастиру Ораховици, манастиру Рмњу (за Далмацију), а такође и епархије Самоковску, Тетовску и Машку, о којој се ништа не зна. Отуда савременици патријарха Макарија и називају „патријархом целе Српске земље и поморских и северних крајева и осталих“.

Патријарх Макарије добио је од султана повластице које је имао и цариградски патријарх: управљање црквеном имовином, наплаћивање црквених дажбина, наслеђивање имовине оних који су умрли без наследника, потврђивање правила свих еснафских органиација, суђење у брачним споровима и предметима кривичне природе. Зато се патријарх Макарије с правом сматрао етнархом Српског народа.

За време патријарха Макарија обновљен је манастир Бања код Прибоја, Винча код Гроцке и многи други манастири и запустели парохијски храмови. У манастиру Грачаници и Пећској патријаршији живописане су припрате, а у манастиру Будисавцима храм.

Патријарх Макарије запамћен је и као велики љубитељ књига. Сакупљао их је, куповао и другима поклањао. Удахнувши живот запустелој Пећској патријаршији, патријарх Макарије створио је од ње одличну организацију у верском и националном погледу, која је ујединила цео српски народ. На тај начин патријарх Макарије је остварио духовно јединство српског народа.

У времену између 1570. и 1571. патријарх Макарије се повукао због болести са свога положаја и патријарашки престо уступио своме наследнику Антонију. О томе је сачувана и фреска у манастиру Бањи код Прибоја.

Патријарх Макарије умро је почетком септембра 1574. године.

---

[42]* Станоје Станојевић, Историја српског народа, Београд 1926, 207-208.

www.tezaurliturgic.ro

※ НОВЫЙ СЕРБЛЯНЪ „ВОЙ ГОДИ ВЪ БѢЛГРАДѢ. © НОВИ СРБЉАК 2019. ГОД. У БЕОГРАДУ. ※